

TOTS DOS SERAN CANONITZATS EN LA FESTA DE LA DIVINA MISERICÒRDIA

Joan Pau II i Joan XXIII, sants el 27 d'abril

El papa Francesc va presidir un consistori ordinari públic al Vaticà per a les causes de canonització de Joan Pau II i Joan XXIII. En llatí, Francesc va pronunciar de manera solemne l'anunci: el 27 d'abril del 2014, a Roma, és la data escollida per a la canonització. Aquesta data coincideix amb el

segon diumenge de Pasqua, festa de la Divina Misericòrdia, instituïda per Joan Pau II. El 5 de juliol Francesc va signar els decrets corresponents per a les seves canonitzacions. En el cas de Joan Pau II es va reconèixer oficialment un segon miracle, després d'haver rebut l'aprovació de la Congregació

per a les Causes dels Sants. Es tracta de la curació inexplicable d'una dona de Costa Rica, que patia un aneurisma cerebral. Per a Joan XXIII, el Papa va autoritzar el procés sense necessitat d'un segon miracle, després d'haver rebut un dictamen favorable de la mateixa Congregació. **P 5**

Sagrada Família, any 2026

Agustí Codinach

La Sagrada Família encara la recta final de la seva construcció. Fins ara s'ha executat el 65% de les obres i l'objectiu és acabar la part arquitectònica l'any 2026. «Aquesta és la previsió. Ho aconseguirem si mantenim el ritme actual de les obres», explica Jordi Faulí, arquitecte director i coordinador de les obres de la basílica. I afegeix: «Això no és el més important per a nosaltres. El més important és que, seguint la voluntat de Gaudí, la Sagrada Família esdevingui expressió de la fe cristiana.» **P 16-17**

SUPLEMENT

ESPECIAL BEATIFICACIONS

Germans Màrtirs de les Escoles Cristianes de La Salle

Sumari

- P 8 «Carta des de... Togo», per Joan Soler
- P 10 El Dr. Joan Costa parla del dret a decidir
- P 20 Sis llibres sobre els religiosos màrtirs
- P 25 Entrevista al director d'Intermón Oxfam
- P 27 La pel·lícula «Una cançó», ja en DVD

Editorial

Educar en el silenci

Diumenge 6 d'octubre se celebra la festivitat de sant Bru, fundador l'any 1084 de l'orde de la Cartoixa; un monjo que va fer de la solitud i el silenci tot un estil de vida. En l'àrea lingüística catalana tenim dues cartoixes: una de femenina a Benifassar (Castelló) i una altra de masculina, a Montalegre (Tiana, Barcelona). Hi ha una altra cartoixa de grans dimensions, avui òrfena de monjos, que, a poc a poc, recupera la seva grandària: és la de Scala Dei (Tarragona). Són unes ruïnes impressionants amb alguns elements reconstruïts o recuperats on es percep l'espiritualitat i la història. Però el silenci no és patrimoni exclusiu dels monjos o de les monges. És un camí privilegiat per a la interiorització de tothom. Aquest estiu a *Catalunya Cristiana* hem anat publicant una sèrie sobre hostatgeries monàstiques: fa goig de veure que n'hi ha força, molt ben preparades i cada vegada més freqüentades. En una societat sorollosa molts es reserven espais al calendari per practicar la solitud i el silenci. Ara, aquest clima no s'ha de cercar tan sols en temps de vacances, durant l'any també en tenim necessitat. Però el silenci cal educar-lo: el curs passat la Fundació Joan Maragall en coorganització amb

l'IDEC (UPF) va impartir un cicle de conferències sobre el silenci. Fins al 14 d'octubre, a la sala Abat Safont de l'església de Sant Pau del Camp, es presenta una mostra fotogràfica de Ramon Manet organitzada per la Delegació diocesana d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses que porta per títol: «Espais de Culte a Catalunya.» El silenci, també un element de diàleg ecumènic i interreligiós. El cartell és una esplèndida visió de la Cartoixa de Montalegre: un monjo medita sobre la vida i la mort contemplant el claustre. Una de les darreres homilies que va pronunciar el bisbe Joan Carrera fou a la Cartoixa de Montalegre, el 2008, l'any de la seva mort, ara en fa cinc. Parlava als monjos la majoria d'ells ancians i malalts: «Tendim a pensar que ara és primavera i que avancem cap a l'hivern de la mort... Tenim la sensació que ara és de dia i que la vellesa és el capvespre que porta a la nit. No és veritat... tota la foscor de la vida humana, tots els gemecs que ens provoca el mal del món, tot el dolor de tota la humanitat, el misteri del mal que ens interpel·la i ens fa patir... tot això són signes d'un gran part, el part del cel nou i de la terra nova de Jesús ressuscitat.» Que així sigui.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Catequista, memòria de Déu

Més de quatre-cents catequistes de Catalunya i les Illes Balears, juntament amb catequistes d'arreu del món reunits a la plaça de Sant Pere a Roma, hem escoltat amb emoció el papa Francesc durant la celebració de l'Eucaristia, encontre amb Jesús per excel·lència. Ens ha dit, a l'homilia, que «el catequista és el qui guarda i alimenta la memòria de Déu; la guarda en ell mateix i sap despertar-la en els altres». A més, ho fa com Maria, la mare de Jesús, que «té memòria de Déu».

Estem en un moment no fàcil per a la catequesi. Tanmateix, els catequistes són un exemple en la seva constància, voluntat de formació, ardor missioner i sentit de gratuïtat. En donen testimoni la seva presència activa a les parròquies i la disponibilitat no sols per a la catequesi, sinó per a qualsevol altre servei que sigui necessari, especialment el que fa referència als compromisos socials.

Dos dies abans i dirigint-se als participants en el Congrés Internacional sobre la Catequesi, el papa Francesc, després de dir que ser catequista és una vocació, que no n'hi ha prou de «fer de catequista, sinó que cal ser-ho», havia posat l'accent en tres punts sobre què significa «caminar des de Crist». Primer, tenir familiaritat amb ell; segon, imitar-lo en el fet de sortir d'un mateix i anar a l'encontre de l'altre; i tercer, no tenir por d'anar amb Ell a les perifèries. Així, ha deixat clar que Crist és el centre de tot, que no ens deixa mai, i que l'altre és el destinatari a qui som enviats a anunciar-lo.

«El catequista —ens ha dit el papa Francesc— és un home de la memòria de Déu si té una relació constant i vital amb ell i amb el proïsme; si és home de fe que es fia plenament de Déu i posa en Ell la seva confiança; si és home de caritat, d'amor, que veu a tots com a germans; si és home de paciència, de perseverança, que sap fer front a les dificultats, a les proves i els fracassos, amb serenitat i esperança en el Senyor; si és home amable, capaç de comprensió i misericòrdia.» Tot un programa que no deixa indiferent.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansotegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Natàlia Aldana, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Joan Costa, Joan Guiteras, Joan M. Gutiérrez, Elisabet Juanola, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Lluís Solà, Joan Soler, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere

Tena, Francesc Torralba, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 125 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El Papa anima els catequistes a ser testimonis de la fe

Els agraeix aquest servei «a l'Església i en l'Església»

Mercedes De La Torre
Ciutat del Vaticà

L'Església a Roma ha hostatjat tres grans esdeveniments internacionals amb catequistes amb motiu de l'Any de la Fe. El papa Francesc es va reunir amb ells en dues ocasions per animar-los a testimoniar la fe en el marc de la Nova Evangelització. En primer lloc, es va dur a terme el Consell internacional per a la Catequesi el 25 de setembre, amb la finalitat d'estudiar les qüestions més importants de la catequesi, oferir un servei unitari a les conferències episcopals i permetre l'intercanvi d'experiències. Aquest Consell, instituït el 1973 per Pau VI, va ser renovat l'octubre del 2012 i la seva primera tasca és verificar l'estat de la catequesi al món en aquesta darrera dècada i projectar la missió derivada del seu nou llaç amb l'evangelització.

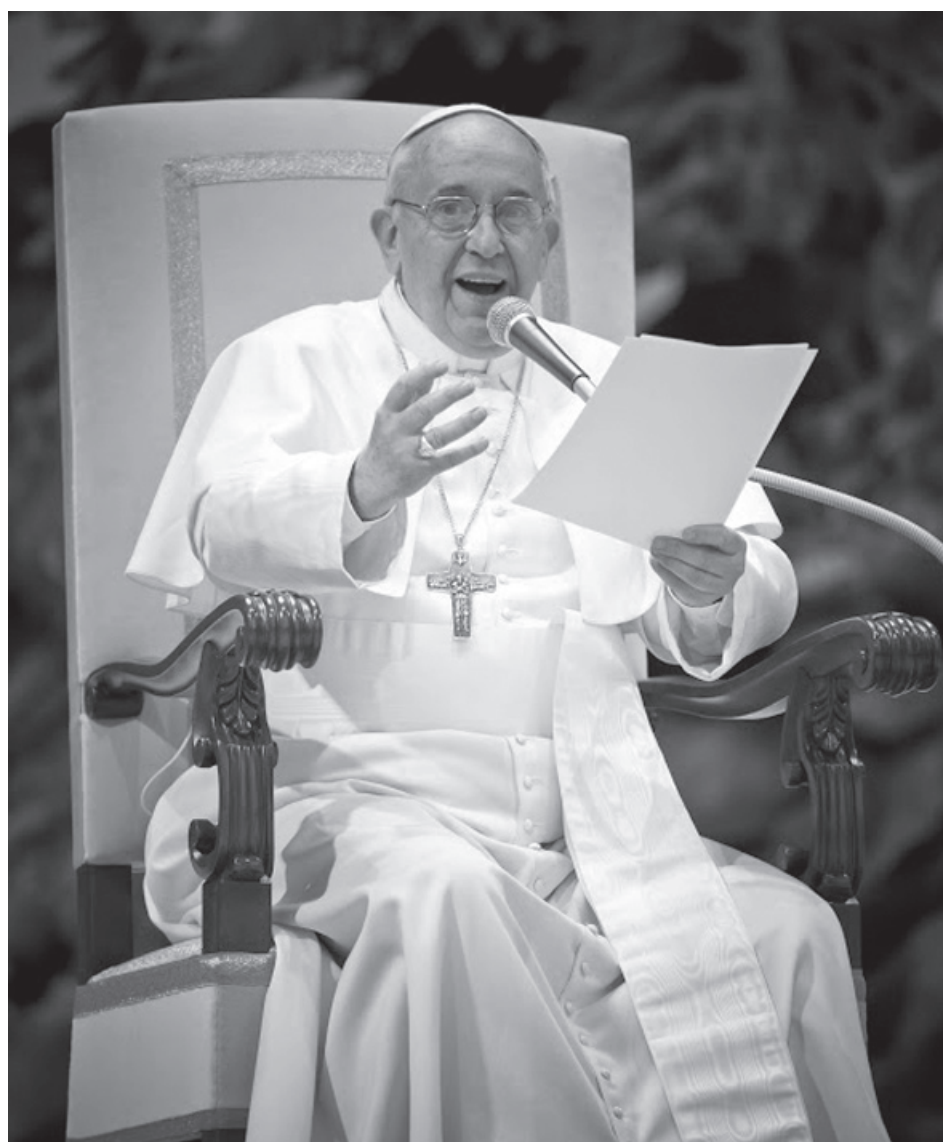
Congrés internacional de Catequesi

Posteriorment, va tenir lloc el Congrés internacional de Catequesi, del 26 al 28 de setembre, a l'Aula Pau VI del Vaticà. Hi van participar unes 1.600 persones procedents de 104 delegacions de 50 països diferents. El congrés va estar centrat en la primera part del Catecisme de l'Església catòlica sobre el tema de la fe. Un dels moments més significatius va ser la trobada amb el papa Francesc el 27 de setembre a la tarda, en què el mateix Pontífex va pronunciar una catequesi on va ressaltar que «la catequesi és una columna per a l'educació de la fe», i va destacar la necessitat de bons catequistes. A més, el Papa els va donar les gràcies per «aquest servei a l'Església i en l'Església» i malgrat que, a vegades, pot ser difícil perquè «es treballa tant, es fa un gran esforç i no se'n veuen els resultats esperats», va remarcar que «educar en la fe és bell». I va afegir que «potser la millor herència que podem donar és la fe. Educar en la fe, perquè aquesta creixi».

D'aquesta manera, el Sant Pare va precisar que «ajudar els nens, els nois, els joves, els adults a conèixer i estimar cada vegada més el Senyor, és una de les aventures educatives més belles», i així, va assegurar que «es construeix l'Església», però va emfasitzar que es tracta de «ser catequistes» i no de «treballar com a catequistes» ja que el fet de ser-ne «envolta la vida» perquè es tracta de guiar «a la trobada amb Jesús amb les paraules i amb la vida, amb el testimoni».

En aquesta línia, va citar les paraules del seu predecessor, Benet XVI, «l'Església no creix per proselitisme. Creix per atracció», i Francesc va explicar que «el que atrau és el testimoni», per la qual cosa va reiterar que «ser catequista significa donar testimoni de la fe, ser coherent amb la pròpia vida».

Així mateix, el Papa va recordar el que sant Francesc d'Assís deia als seus frares: «Prediqueu sempre l'Evangelí i si

«Ser catequista requereix amor, amor a Crist cada vegada més fort, amor al seu poble sant»

calgués també amb les paraules», i va animar que abans de l'anunci hi hagi el testimoni perquè «la gent vegi en les vostres vides l'Evangelí, hi pugui llegir l'Evangelí».

D'altra banda, el Pontífex va assegurar que «ser catequistes requereix amor, amor a Crist cada vegada més fort, amor al seu poble sant», per la qual cosa va convidar a «tornar a començar des de Crist», que significa «tenir-hi familiaritat», ja que «la primera cosa, per a un deixeble, és estar amb el Mestre, escoltar-lo, aprendre'n. I això sempre val —va assegurar— és un camí que dura tota la vida».

«Mira el Tabernacle i deixa't mirar», va animar el Papa, que a més va acceptar que a vegades «no és tan fàcil». Va explicar que «especialment per a qui està casat i té fills, és difícil trobar un llarg temps de calma. Però, gràcies a Déu, no cal, no cal que tothom ho faci de la mateixa manera, a l'Església hi ha varietat de vocacions i varietat de

«Aneu, estic amb vosaltres», i va ressaltar que aquesta és «la nostra bellesa i la nostra força», perquè «si nosaltres anem endavant, si sortim a portar el seu Evangelí amb amor, amb veritable esperit apostòlic... Ell camina amb nosaltres, ens precedeix», i així «Jesús ens espera en el cor d'aquell germà, en la carn ferida, en la seva vida oprimida, en la seva ànima sense fe».

En acabar, Francesc va agrair als catequistes «allò que fan, però sobretot perquè són a l'Església, en el Poble de Déu en camí», i els va convidar a «restar en Crist» i buscar «cada vegada més ser una sola cosa amb Ell», seguir-lo imitar-lo «en el seu moviment d'amor, en el seu anar a trobar l'home» i, finalment, els va convidar a sortir, obrir les portes i tenir «l'audàcia de traçar noves vies per a l'anunci de l'Evangelí».

Jornada per als Catequistes

En concloure el Congrés internacional, va començar la Jornada per als Catequistes que es va dur a terme el 28 i 29 de setembre sota el lema «El Catequista, testimoni de la fe». Durant aquests dies hi van participar al voltant de 100.000 persones i es va tractar del penúltim gran esdeveniment de l'Any de la Fe que va tenir el tradicional esquema: el pelegrinatge a la tomba de Sant Pere, la celebració del sagrament de la Reconciliació i l'adoració eucarística, així com les catequesis en diferents grups lingüístics.

En aquesta línia, el president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització, Rino Fisichella, va assenyalar que s'ha d'evitar el perill «que l'Església emprengui un camí de nova evangelització», i que deixi que la catequesi «es quedi amb les mateixes característiques del passat».

Per això Mons. Fisichella va posar l'accent en la unió de la «nova evangelització», i la «catequesi» perquè sigui «instrument al servei de la comunitat cristiana» que permeti «trobar els creients i els que estan buscant el sentit de la vida». En aquesta línia, va animar a «recuperar l'impuls de l'anunci», perquè cal que la catequesi «es desenvolupi en clau missionera, tant als països d'antiga tradició cristiana, com als llocs on s'ha de presentar el primer anunci, amb la novetat de la fe i la seva importància per a la vida».

Per acabar, el president d'aquest dicasteri vaticà va animar els catequistes a «no desanimar-se, perseverar en la seva missió i recordar que la catequesi està cridada a ser una etapa important en aquest moviment de nova evangelització, que l'Església ha emprès, per interpel·lar abans que res els cristians, en l'anunci i en la transmissió de la fe, començant per la centralitat de la família».

formes espirituals; l'important és trobar la manera adequada per estar amb el Senyor; i això es pot fer, és possible en tot estat de vida».

A més de l'amor a Crist, el Sant Pare va ressaltar la importància d'«imitar-lo en sortir d'un mateix i anar a la trobada de l'altre», i va precisar que «com més t'uneixis a Jesús i Ell es torni el centre de la teva vida, més Ell et fa sortir de tu mateix, et descentralitza i t'obre als altres», per la qual cosa va assegurar que «aquest és el veritable dinamisme d'amor». I en aquesta línia, va reiterar el «no tenir por d'anar amb Ell a les perifèries» i sortir dels propis esquemes «per seguir Déu, perquè Déu va sempre més enllà».

D'aquesta manera, el Papa va animar a no tenir por i a confiar que Jesús diu:

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

al kilando
by FINCAS GANDIA ■

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Pelegrins a Roma.

Catequesi del cardenal Martínez Sistach.

Més de 400 catequistes, en el pelegrinatge organitzat pel SIC

Carme Munté

Més de 400 catequistes catalans i de les Illes Balears, encapçalats pel bisbe Sebastià Taltavull, han participat a Roma en la trobada internacional de catequistes celebrada amb motiu de l'Any de la Fe. Organitzat pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i Balears, el pelegrinatge ha estat ocasió de poder compartir amb catequistes d'arreu del món les experiències i per conèixer la ciutat de Roma i participar en les diverses celebracions religioses.

«Per a mi ser catequista és donar un testimoni permanent de l'Evangeli en la meua vida familiar, professional i social», ens explica Jordi Camps, del bisbat de Girona, «és comprometre'm a actuar sempre com actuari Jesús davant de cada situació. Cada vegada el món necessita més aquest oferiment cristià permanent que ens dona l'Evangeli per resoldre el dia a dia».

Jordi Camps valora aquest pelegrinatge a Roma en l'Any de la Fe com una manera de «carregar piles a la nostra ànima pel gran desgast diari que suposa la tasca de la transmissió de la fe als nens i als adolescents, i també als adults que vénen a la parroquia a buscar la Bona Notícia de l'Evangeli».

Els pelegrins catalans van arribar a Roma el divendres 27 de setembre al migdia. Ja a la tarda van visitar la basílica de Sant Joan del Laterà i van participar en la celebració eucarística a la basílica de Santa Maria la Major presidida pel bisbe Sebastià Taltavull, president del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de la Tarraconense i

Grup de la diòcesi de Tortosa.

president de la Comissió Episcopal de Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola.

Catequesi del cardenal Martínez Sistach

El dissabte 28, els catequistes catalans i espanyols—un total de 700—van participar en una catequesi oferta

pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, a l'església de Sant Gregori VII. Seguidament, el cardenal va celebrar l'Eucaristia. A la tarda, després de dinar, van visitar la tomba de l'apòstol Pere i la basílica de Sant Pau Extramurs.

Totes aquestes experiències han estat sens dubte una bona manera de carregar piles per continuar desenvolupant

la tasca catequètica. Els pelegrins coincideixen a definir l'experiència d'«inoblidable». «Tota l'energia i la requisita rebuda tant durant la catequesi del cardenal de Barcelona, com la vivència d'estar a la plaça del Vaticà a prop del Papa sempre serà un referent i un lloc on emmirallar-me quan tingui dificultat en la meua acció pastoral», explica Trini Catalán, catequista de la diòcesi de Lleida.

Per a Trini Catalán, «ser catequista és un goig. És un goig donar a conèixer Jesús als infants; és un goig transmetre i compartir la fe amb els altres, no només de paraula, sinó també d'obra; és un goig respondre preguntes «difícils» dels infants; és un goig veure els ulls, els somriures, el neguit dels infants mentre avancen per la gran aventura del camí de Jesús. És un goig compartir aquest itinerari amb els pares dels infants i amb tota la comunitat parroquial que ens dona suport en la missió catequètica».

Missa presidida pel Papa

Diumenge, darrer dia del pelegrinatge, van participar en la missa presidida pel papa Francesc a la plaça de Sant Pere del Vaticà. Com posa en relleu Vicent Llabrés, diaca de la diòcesi de Menorca, un aspecte positiu del pelegrinatge ha estat precisament trobar-se amb catequistes d'arreu del món, «tots convocats pel Sant Pare amb sensibilitats molt diverses i amb diferents formes de viure la fe, però tots membres de la mateixa Església. Això és expressió de la catolicitat concretada en l'Eucaristia del diumenge a la plaça de Sant Pere».

Així mateix, Vicent Llabrés també destaca les catequesis rebudes durant el pelegrinatge, que l'han reafirmat «en la convicció de la necessitat d'aprofundir en l'Evangeli, perquè com més conegui Jesús, millor el podré seguir i anunciar-lo a les sessions de catequesi».

Per a Vicent Llabrés, «ser catequista és una vocació: la resposta a una crida que Déu em fa. Ser catequista és voler crear en els catequizants el desig de Déu, posar-los en camí cap a Ell i propiciar el seu íntim encontre; és mostrar-los qui és Jesús de Natzaret, Aquell que ens ensenya, realment, com és Déu. Ser catequista és viure segons l'Evangeli i ens demana coherència entre el que diem i el que fem. Ser catequista és, en definitiva, sentir-se instrument de Déu en la tasca evangelitzadora».

Joan Pau II i Joan XXIII seran canonitzats el 27 d'abril

La data escollida és la festa de la Divina Misericòrdia

Redacció
Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va presidir un consistori ordinari públic al Vaticà per a les causes de canonització de Joan Pau II i Joan XXIII. En llatí, Francesc va pronunciar de manera solemne l'anunci: el 27 d'abril del 2014, a Roma, és la data escollida per a la canonització. Aquesta data coincideix amb el segon diumenge de Pasqua, festa de la Divina Misericòrdia, instituida per Joan Pau II. També es dona la coincidència que és la festa de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya.

Durant el viatge al Brasil per a la Jornada Mundial de la Joventut, el Papa va justificar la decisió de canonitzar en el mateix dia els seus predecessors dient que era

una cosa molt bona per a l'Església. En aquest mateix viatge, ja havia indicat la festa de la Misericòrdia perquè, si era abans, l'hivern europeu hauria produït molts problemes, especialment als pelegrins de pocs recursos. Per a aquesta doble canonització s'espera la presència d'un nombre important de pelegrins polonesos.

El 5 de juliol Francesc va signar els decrets per a la seva canonització. En el cas de Joan Pau II es va reconèixer oficialment un segon miracle, després d'haver rebut l'aprovació de la Congregació per a les Causes dels Sants. Es tracta de la curació inexplicable d'una dona de Costa Rica, que patia un aneurisma cerebral. Per a Joan XXIII, el Papa va autoritzar el procés sense necessitat d'un segon miracle, després de rebre un dictamen favorable de la mateixa Congregació.

En paraules del portaveu vaticà, el P. Federico Lombardi, el Bisbe de Roma no té cap dubte de la santedat de Joan XXIII: «Coneixem totes les virtuts i la personalitat del papa Roncalli, no cal explicar els motius de la seva

A la foto de l'esquerra, el cardenal Roncalli al costat de l'abat Escarré.

santedat», la qual cosa no significa que a partir d'ara tots els beats siguin canonitzats sense un segon miracle.

Joan Pau II va ser beatificat per Benet XVI l'1 de maig del 2011, a la plaça de Sant Pere de Roma. El miracle que ho va fer possible va ser la curació d'una monja francesa, sor Marie Simon-Pierre, després que li desaparegués sense explicació mèdica o científica la malaltia del Parkinson, la mateixa malaltia que va patir el Papa polonès en els darrers anys.

Joan XXIII va ser beatificat per Joan Pau II el 3 de setembre de l'any 2000.

La canonització de tots dos Pontífexs es produeix en el 50è aniversari del Concili Vaticà II, convocat per Joan XXIII.

Pel que fa a la presència de Benet XVI a la canonització de tots dos Pontífexs, el P. Lombardi va assenyalar que «no hi ha cap problema doctrinal» perquè el Papa emèrit assisteixi a la cerimònia.

Perfil biogràfic

Karol Wojtyła, elegit Pontífex el 16 d'octubre del 1978, va néixer a Wadowice (Polònia) el 18 de maig del 1920 i va morir al Vaticà el 2 d'abril del 2005. L'Església celebra la seva memòria litúrgica el 22 d'octubre, que marca el dia d'inici del seu pontificat. Quan va morir, milers de pelegrins concentrats a la plaça de Sant Pere de Roma van llançar el clam de *santo subito* («sant ja») i va començar a ser conegut com Joan Pau el Magne.

Angelo Giuseppe Roncalli va néixer el 1881 a Sotto il Monte (Bèrgam), on va ser pastor, professor al Seminari, secretari del bisbe i capellà de l'exèr-

cit durant la Primera Guerra Mundial. Joan XXIII va iniciar la carrera diplomàtica com a visitador apostòlic a Bulgària. Va ser delegat apostòlic a Turquia i Grècia i nunci apostòlic a França. El 1953 va ser nomenat patriarca de Venècia i el 28 d'octubre va ser elegit Papa. En vida va gaudir de fama de santedat i es va guanyar el sobrenom de Papa bo.

El Papa institueix un «Consell de cardenals»

VIS / Ciutat del Vaticà

A través d'un text manuscrit el papa Francesc ha instituït un «Consell de cardenals» de naturalesa consultiva i amb dues finalitats: ajudar el govern de l'Església universal i estudiar un projecte de revisió de la constitució apostòlica *Pastor bonus*, és a dir, del funcionament de la cúria romana.

Aquest consell es va reunir per primera vegada de l'1 al 3 d'octubre, i està format per vuit purpurats: l'italià Giuseppe Bertello, el xilè Francisco Javier Errázuriz Ossa, l'indi Oswald Gracias, l'alemany Reinhard Marx, el congolès Laurent Monsengwo Pasinya, el nord-americà Sean Patrick O'Malley, l'australià George Pell, i l'hondureny Oscar Andrés Rodríguez Maradiaga, com a coordinador del grup, assistits per Mons. Marcello Semeraro, bisbe d'Albano.

Com ha explicat el portaveu vaticà, el P. Federico Lombardi, aquest consell «va ser creat pel Papa i se sent lliure d'integrar o modificar-ne els components. A ells els consulta de manera col·lectiva, però també individualment. Els cardenals donaran els seus consells i el Sant Pare prendrà les decisions que consideri oportunes». I ha afegit que les claus per a aquest mètode de govern són: sinodalitat i caminar junts com a Església en els diferents components. Per això, ha assenyalat que el Bisbe de Roma «està en camí i procura discernir la voluntat de Déu a través també de la consulta.»

Les floretes del papa Francesc

«Necessito viure la vida al costat dels altres»

Esther Borrego Linares

La darrera setmana ha arribat a les nostres mans i, segurament per vies diferents, l'entrevista que el papa Francesc ha concedit a Antonio Spadaro. És un text llarg i en el qual es parlen molts temes. En aquest breu espai no voldria analitzar cap de les qüestions de les quals es parla a l'entrevista, per a això, ja tindrem temps. El primer que sobta és que se li faci una entrevista al Papa i que ell l'accepti, perquè en una entrevista, com bé diu el mateix Bergoglio, no hi ha temps per pensar la resposta. Malgrat això és una entrevista propera i personal.

Només començar l'entrevista el papa Francesc, en explicar per què es va fer jesuïta, deixa anar una reflexió que podria passar desapercebuda però que a mi em crida fortament l'atenció: «No em veia sacerdot sol: tinc necessitat de comunitat.» Podria ser un dels motius de concedir l'entrevista?

Tots tenim necessitat de l'altre, creixem com a persones en la mesura en què ens relacionem amb altres persones, és gràcies al mirall que l'altre ens posa davant que podem anar-nos coneixent. La nostra formació personal, professional... és més completa quan la realitzem amb els altres. La comunitat és encara més important per a les persones que han escollit el camí d'acompanyar altres persones en el procés que sigui: religiós, social, sanitari...

En l'afirmació «necessito viure la vida al costat dels altres» em vaig sentir molt reflectida i vaig veure tantes persones que malgrat que tenen aquesta necessitat no tenen amb qui viure, penso que Jesús ens ha de portar a ser aquest algú per a qui no té ningú.

«Francesc va justificar la decisió de canonitzar en el mateix dia els seus predecessors com una cosa molt bona per a l'Església»

Excursions

Prepara't per viure una aventura de 2 dies amb el Club+amics...

La SEU D'URGELL i ANDORRA t'estan esperant

Reserva't els dies 5 i 6 d'octubre

Per a més informació truca al 934 092 770

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

✓ Del 12 al 19 de desembre

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL PREVERE QUE ENS ACOMPANYARÀ DES DE BARCELONA HO ACTUALITZAREM, ENS HI IMPLICAREM, HO CELEBRAREM

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

CRISTIANISME ETÍOP

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener 2014

Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a la Jerusalem africana-LALIBELA

Carta de Benet XVI al matemàtic Odifreddi

El Pontífex defensa que «no ha emmascarat» mai la pederàstia

AICA
Ciutat del Vaticà

El matemàtic italià i ateu militant Piergiorgio Odifreddi va rebre el 3 de setembre passat una carta ben especial. Un sobre segellat, amb 11 folis amb data del 30 d'agost i firmats per Benet XVI.

En el text, el Papa emèrit respon al llibre d'Odifreddi *Caro papa, ti scrivo* («Querido Papa, te escribo», Mondadori, 2011). Un llibre que, com l'autor recorda, des de la portada es defineix com una «lluciferina introducció a l'ateisme».

En l'article on Odifreddi comenta les impressions en rebre la carta afirma: «No era una coincidència que li adreçés la carta oberta a Ratzinger. Després d'haver llegit la seva *Introducció al cristianisme*, he entès que la fe i la doctrina de Benet XVI, a diferència d'altres, eren prou coherents i sòlides per poder afrontar perfectament i sostenir atacs frontals.»

En el fragment que es va publicar de la carta al diari *La Repubblica*, podem llegir com el Papa emèrit reconeix que n'ha llegit algunes parts i n'ha gaudit amb benefici, però que d'altres li han sorprès per una certa agressivitat i lleugeresa de l'argument.

A l'inici de la carta, Benet XVI assenyala: «Vostè em fa notar que la teologia seria "fantaciència".» I davant d'aquest argument presenta Benet XVI quatre punts. En primer lloc, assenyala que «és correcte afirmar que "ciència" en el sentit més estricte de la paraula ho són només les matemàtiques, és més, jo he après de vostè que caldria distingir encara entre aritmètica i geometria. En totes les matèries específiques, la científica té cada vegada la seva pròpia forma, segons la particularitat del seu objecte. El que és essencial és que apliqui un mètode verificable, exclogui l'arbitri i garanteixi la racionalitat en les modalitats respectives».

En segon lloc, Benet XVI sosté que «vostè hauria almenys de reconèixer que, en l'àmbit històric i en el del pensament filosòfic, la teologia ha produït resultats duradors».

Com a tercer aspecte, afirma que «una funció important de la teologia és la de mantenir la religió unida a la raó i la raó a la religió. Totes dues funcions són d'importància cabdal per a la humanitat». En aquest punt recorda que en el seu diàleg amb Habermas «he mostrat que hi ha patologies de la religió i —no menys perilloses— patologies de la raó. Totes dues es necessiten l'una a l'altra, i tenir-les contínuament connectades és una tasca important de la teologia».

En el darrer punt, molt més extens que els anteriors, Benet XVI expressa que «la "fantaciència" existeix, d'altra banda, en l'àmbit de moltes ciències» i fa referència a les teories que Odifreddi exposa sobre l'inici i la fi

«Si no és lícit silenciar el mal en l'Església, no s'ha de silenciar tampoc el gran camí lluminós de bondat i de puresa, que la fe cristiana ha traçat al llarg dels segles»

del món en Heisenberg, Schrödinger, etc. que, continua dient Benet XVI, «ho qualificaria com a "fantaciència" en el bon sentit: són visions i anticipacions, per aconseguir un veritable coneixement, però són, de fet, només imaginacions amb les quals cerquem apropar-nos a la realitat».

Després de desenvolupar amb més detall aquestes idees, el Papa emèrit s'atura en el capítol sobre el sacerdot i la moral catòlica i en els diversos capítols sobre Jesús. «Pel que fa al que vostè diu sobre l'abús moral de

menors per part de sacerdots, ho puc —com vostè sap— constatar només amb profunda consternació. No he mirat mai d'emascarar aquestes coses. Que el poder del mal entri fins aquest punt en el món interior de la fe és per a nosaltres un patiment que, d'una banda, hem de suportar, mentre, de l'altra, hem de fer, al mateix temps, tot el que estigui a la nostra mà perquè aquests casos no es repeteixin. Tampoc no és un motiu de tranquil·litat el fet de saber que, segons les investigacions dels sociòlegs, el percentatge dels sacerdots culpables d'aquests crims no és més alt que en altres categories professionals similars. En qualsevol cas, no s'hauria de presentar aquesta desviació ostentosa com si es tractés d'una brutícia específica del catolicisme. Si no és lícit silenciar el mal en l'Església, tampoc no s'hauria de silenciar el gran camí lluminós de bondat i de puresa, que la fe cristiana ha traçat al llarg dels segles.»

Per això, recorda noms com sant Benet de Núrsia i la seva germana Escolàstica, Francesc i Clara d'Assís o Teresa d'Àvila i Joan de la Creu.

Respecte al que el matemàtic diu sobre la figura històrica de Jesús, Benet XVI recomana a l'autor els quatre

volums que Martin Hengel va publicar amb Maria Schwemer, «un exemple excel·lent de precisió històrica i d'aplissima informació històrica», assenyala Ratzinger. Així mateix recorda com ja va aclarir en el primer volum del seu llibre sobre Jesús de Natzaret, que «l'exegesi historicocrítica és necessària per a una fe que no proposa mites amb imatges històriques, sinó que reclama una historicitat veritable i per això ha de presentar la realitat històrica de les seves afirmacions també de forma científica».

Continua el Papa emèrit afirmant que «si vostè vol substituir Déu amb "la Natura", queda la pregunta, qui o què és aquesta natura. Vostè no la defineix enlloc i apareix per tant com una divinitat irracional que no explica res». I afegeix: «Voldria sobretot destacar que en la seva religió de les matemàtiques tres temes fonamentals de l'existència humana queden sense considerar: la llibertat, l'amor i el mal. Qualsevol cosa que digui la neurobiologia sobre la llibertat, en el drama real de la nostra història, està present com a realitat determinant i ha de ser presa en consideració.»

En la darrera part publicada de la carta, el Papa emèrit assenyala que «la meua crítica sobre el seu llibre en part és dura. Però del diàleg forma part la franquesa; només així pot créixer el coneixement».

**RàdioEstel
DE
MATINADA**

**Nits de dissabte a
diumenge
de 00.00 h a 1 h**

Redifusió del programa les nits de
diumenge a dilluns d'1 a 2 h.

**Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia**

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ
Tel. 606 974 623**

www.dematinada.es

També ens trobareu al Twitter

Carta des de... / Togo

Una gallina que salva una vida...

És dijous al vespre a la parròquia i hem acabat l'adoració. Avui ha estat més solemne perquè un grup de la parròquia celebrava una festa. A la sagristia riem amb els escolans perquè en Marcellin, com que no ha trobat carbó, ha posat unes branques a l'encenser i gairebé ens ha cremat l'església. Estem així quan arriba un jove de la llar dels aprenents corrents. «*Mon Père*, ens han robat una gallina.» Fa una pausa per agafar aire i continua: «Però hem agafat els lladres. Són aquí a fora.» Surto de la sagristia i una multitud de persones envolten dos joves amb una cassola on hi reposa la meua pobra gallina, encara calenta... Alguns riuen. Altres criden. Tots els tusten, perquè aquí, un lladre, i molt més si és un lladre de gallines, és una cosa greu. I per això jo també poso aire de gravetat. Així que dic: «Ja estic cansat de lladres. Aquest cop heu rebut.» I llavors miro tots els altres que aplaudeixen i riuen. «I la resta cap a casa. No venim de pregar davant Jesús? Doncs ells també són la imatge de Jesús.» Rialles generals. «No, *mon Père*, Jesús no robava pas.» «No, però perdonava els lladres que se'n penedien. Fins i tot abans de morir.» Com que veuen que no estic pas per gresca se'n van cap a casa. Aquest vespre hi haurà tema de conversa al barri.

Agafo els dos nois a part i m'adono que tornen a ser els mateixos. Els mateixos que m'estan robant des que hem començat la llar. Els mateixos que molesten els nois de la llar. Els mateixos... que he perdonat tantes vegades. Però avui és diferent. Diferent perquè els dos treballadors del centre són allà. I ells ja en tenen prou. Hem d'anar a la gendarmeria. Així que agafo els dos joves, els dos treballadors, un tercer que també vol venir i la cassola amb la nostra gallina ben cuita i cap a la gendarmeria. Pel camí fem un bon sermó als joves i a l'arribada ens reben dos gendarmes molt amables, un home i una dona. Els expliquem el cas i els diuen: «Nosaltres fa un mes que no hem provat la carn i vosaltres us volíeu menjar tota la gallina?» I tot seguit els posen les manilles. Quan els veig emmanillats, la veritat és que em fan llàstima. N'hi ha un, el més jove, de 16 anys, que comença a tenir els ulls humits. Agafo el gendarme a part i li dic: «Miri, em sembla que aquest cop han vist que la cosa és seriosa. Espanti'ls una mica i me'ls emportaré.» El gendarme em somriu: «No pateixi.» Entrem un altre cop i ara el gendarme els parla amb un to molt dur. Tant, que fins i tot em fa por a mi. Els explica com és la presó i tot el que els passarà si hi entren. Ara sí que el més petit es posa a plorar. S'ha espantat. El gendarme em mira: «*Mon Père*, si em doneu el permís ara mateix els portaré a la presó.» Els treballadors de la llar que no han seguit la conversa anterior amb el gendarme em diuen: «Sí, és el que es mereixen, ells i tots els petits lladres que ens fan la vida impossible. Per culpa d'ells nosaltres no arribem a menjar ni a pagar l'escola dels nostres fills.» Però jo els dic: «Bé, aquest cop

«No hi ha persones dolentes o incapaces, no. El que hi ha són persones que no han tingut possibilitats»

els donarem una oportunitat. Anirem a casa seva a parlar amb els seus pares.» Ens acomiadem dels gendarmes. «Ep», em diuen, «no us oblideu la gallina.» «No», els dic. «Us la podeu menjar a la nostra salut.» Estan contentíssims. Avui faran festa grossa. L'home, que ja n'ha provat un tros diu somrient: «Com a lladres no són pas massa bons, però són uns bons cuiners.» Riure general i cadascú a casa seva, perquè si una cosa no falta a l'Àfrica és l'alegria.

Els treballadors estan enfadats: «La propera vegada vindrem a la gendarmeria sense tu. Això no es pot perdonar, no només no has tancat els lladres, sinó que els has donat la gallina.» El lladre més gran em mira amb un aire de perdonavides. Sé que em tornarà a robar. Però el petit, obre uns ulls increïbles. Ell també es diu Jean. Agafem el cotxe i deixem el primer a casa seva, allà hi ha gresca. Sembla que la mare i els germans i tota la família són uns lladres professionals. Nosaltres no som pas els únics que hem arribat per amenaçar-los. Vaja, una autèntica família Dalton. No hi ha res a fer. Almenys de moment. Però després arribem a casa del més petit. Ja és de nit i en aquest grup de cases no hi ha electricitat. Encara són de fang. El petit, tremolant, ens ensenya la porta d'uralita on viuen. Obrim, i s'aixeca, sobresaltada, una dona prima, malalta, espantada.

Què deuen voler ara aquesta gent que truquen a aquestes hores? «No tingui por», li diem. Sortim a fora. «És el seu fill que ens ha robat.» La dona de genolls davant nostre es posa a plorar. «Ai, perdoni'ns, perdoni'ns.» Ara a mi també em vénen ganes de plorar i li dic: «Posi's dempeus, vostè no ha fet res.» Però ella continua: «Jo no sé què més fer, sempre està robant. I nosaltres som pobres. Ja li he dit que algun dia li faran mal, que algun cop el mataran. I què faré jo sense ell.» Darrera la porta veig dos caparrons que ens miren. També tenen por. Li dic a en Jean que demani

perdó a la seva mare, que això que fa no està gens bé. Els dic que aquests dies estic una mica ocupat però el diumenge, després del grup de Fe i Llum, que el noi vingui a la parròquia que parlaré amb ell. Els diem adéu, i la mare continua plorant. Després m'explicaran la situació d'aquesta pobra dona. Malalta de sida, cada matí, ben aviat, se'n va al mercat per vendre el petit peix sec, i guanyar amb prou feines l'euro al dia per a tota la família. En Jean és el fill d'un primer home que va morir. Es va casar una segona vegada amb un home que li va deixar dos fills més i la malaltia, i que després va fugir. Amb prou feines mengen. Havien enviat en Jean a la capital a casa d'uns oncles llunyans, però el noi n'havia fugit perquè el maltractaven.

Vaig esperar el diumenge amb una certa inquietud. No vindrà. El grup de Fe i Llum s'acaba. Recollim les coses i quan ja agafava el camí de casa, algú em saluda. És en Jean. Gràcies a Déu. Me l'emporto a la llar. Té por dels nois, perquè són ells, justament, els qui l'han pegat, però entre tots fem una bona xerrada. Els demano si hi ha algú d'entre ells que no ha robat mai res. Es posen a riure. Tots han robat alguna vegada. Els deixo una estona sols i estan a l'expectativa. En Michel agafa la seva ràdio vella i posa la música. L'Isaac es posa a ballar i... comença la festa. Tenim un nou membre a la família. L'endemà vam anar a buscar algunes de les seves coses a casa seva, jo li vaig dir que es podria quedar a la llar fins que volgués. No em va respondre res. Em sembla que no ho tenia massa clar. Han passat les setmanes, i li vaig posar una taula a la terrassa sota la bombeta que funciona amb la placa solar, perquè és l'únic que va a l'escola. M'acosto per veure què està aprenent. Es grata el cap, es posa a riure i em diu: «Em sembla que, si ho vols, em quedaré aquí fins que acabi els meus estudis», i es torna a posar a estudiar. I jo, assegut a la terrassa, amb en Jean al meu costat, plenament feliç, perquè Déu ens envia sempre missatges d'esperança. No hi ha persones dolentes o incapaces, no. El que hi ha són persones que no han tingut possibilitats. Que Déu ens doni forces per no deixar a cap persona sense una possibilitat.

Joan Soler i Ribas

Espanya

Mons. Kike Figaredo, protagonitza el vídeo del Domund 2013

OMPRESS / Madrid

El prefecte apostòlic de Battambang (Cambodja), Mons. Kike Figaredo, és el missioner seleccionat per mostrar la tasca dels missioners en el vídeo institucional del Domund, que se celebrarà el 20 d'octubre. *El Milagro de Mao* és una cinta basada en fets reals, que explica la història d'una nena cambodjana que perd una cama víctima d'una mina antipersona i que veu frustrat el seu desig de ser ballarina. La tasca del missioner jesuïta i la seva paraula de fe tornaran la dignitat a Mao. La història expressa el lema del Domund d'enguany: «Fe+Caritat=Missió», en el qual l'anunci de l'Evangeli, juntament amb l'ajuda caritativa, són l'essència de la missió.

«El nou ardor missioner només pot venir de l'Esperit Sant»

P. Pierre Aguila, responsable general de la Fraternitat Missionera Joan Pau II

Samuel Gutiérrez

Encara fent les primeres passes, la Fraternitat Missionera Joan Pau II (FMJP2) emprèn amb entusiasme l'aventura de respondre amb convicció al repte de la nova evangelització. Aquesta jove comunitat francesa va ser fundada el 2009 pel P. Pierre Aguila després d'un procés de discerniment llarg i madurat. Aquest estiu a Saragossa, durant la celebració de la trobada *Aneu i proclameu*, Aguila va ser convidat a presentar, des de la seva experiència al capdavant de la FMJP2, les claus d'una evangelització integral.

Com es va gestar l'aventura de la Fraternitat Missionera Joan Pau II?

El 18 de gener del 2006, mentre pregava davant del Santíssim Sagrament a Lima (Perú), el Senyor em va fer entendre clarament que havia de gastar les forces que Ell em donava en l'anunci de l'Evangeli, especialment als més «allunyats», i que calia crear una fraternitat missionera. El nom de Joan Pau II em va venir a l'avió de tornada a França, uns quants dies més tard. Aleshores jo formava part de la Comunitat de les Benaurances (des del 1977), on era feliç i no volia abandonar-la. Però la crida a fundar una fraternitat nova es feia cada vegada més clara. Juntament amb un equip de seminaristes, uns quants laics i una germana consagrada, ens vam llançar a aquesta aventura el 2 d'abril del 2009, gràcies a l'acollida paternal de Mons. Dominiq-ue Rey, bisbe de Fréjus-Toulon.

Quines són les senyes d'identitat? El seu carisma?

El carisma fundacional de la FMJP2 és portar la Bona Nova de la Salvació a «tots els qui són lluny» (Fets dels Apòstols 2,39) i d'exercir la compassió de Crist, Bon Samarità de la humanitat, envers aquells que moren al costat del camí (cf. Lc 10,30), perquè experimentin la presència de Crist a l'Església. La FMJP2 vol participar així del despertar missioner animat pel beat Joan Pau II, formant evangelitzadors —començant pels membres de la fraternitat i pels joves— que puguin respondre als desafiaments missioners del nostre temps. No podem continuar esperant que la gent vingui a l'església, sinó que hem de sortir i trobar les persones a les «perifèries geogràfiques i existencials», com diu el papa Francesc. Aquest carisma es pot declinar de moltes maneres, segons els països, les necessitats, les crides de les Esglésies locals.

A les portes de la canonització de Joan Pau II... Quina creu que ha estat la seva gran aportació a l'Església i al món?

Hi podríem dedicar centenars de pàgines... Em conformo de subratllar els aspectes que ens interpel·len especialment perquè ajuden a entendre el carisma de la nostra fraternitat. El primer és la seva vida lliurada «fins a l'últim sospir» per fer conèixer i esti-

«Seguint l'exemple de Joan Pau II, demanem al Senyor que ens concedeixi cada dia la seva passió per les ànimes»

mar Jesús, i anar a la trobada de tot-hom. Seguint-ne l'exemple, demanem al Senyor que ens concedeixi cada dia la seva passió per les ànimes, perquè la Bona Nova de la Salvació arribi a com més homes i dones millor. Hi ha també tot allò que ell ha fet i ha dit perquè el poble cristià recuperi una veritable consciència missionera, que conjumini audàcia i respecte infinit per la llibertat de cadascú. I després el seu amor per la Santíssima Verge Maria, expressat eloqüentment en el seu lema *Totus tuus...* La Mare de Déu és la primera missionera de la Nova Aliança, que no espera a portar Jesús a la seva cosina Isabel. Aquesta pressa de Maria, aquest sentiment d'urgència en l'anunci de l'Evangeli és també una característica de la nostra fraternitat.

Hi ha cap «secret» per a l'evangelització eficaç dels joves?

És difícil respondre en general, perquè cada persona, i més encara cada jove, és únic. La nostra experiència ens mostra la importància de confiar en els joves, de confiar-los responsabilitats sense demora quan comencen a caminar en l'Església, perquè ells siguin ben aviat, i progressivament, evangelitzadors dels seus amics: els joves evangelitzen els joves. Això s'uneix a un dels grans reptes de la nova evangelització: formar deixebles que siguin ells mateixos apòstols. Un altre dels reptes de la nova evangelització és trobar aviat mètodes nous, sense esperar que aquest nou mètode ja estigui adaptat... Però al cor de tot hi ha el nou ardor que només pot venir de l'Esperit Sant: al capítol 8 de l'encíclica *Redemptoris missio*, Joan Pau II indica les quatre característiques de l'espiritualitat missionera, i la primera és la docilitat total a l'Esperit Sant, que és el protagonista principal de l'evangelització.

Quan veurem la presència a Espanya de la FMJP2?

Ens deixem guiar pel Senyor. Si algun dia rebem la crida d'un bisbe a Espanya que correspongui al nostre carisma i a la qual nosaltres puguem respondre, ho farem amb alegria. Però ja podem col·laborar amb fidels espanyols que hagin estat interpel·lats pel carisma de la nostra fraternitat, malgrat que encara no tinguem base missionera a Espanya. La nostra fraternitat està

formada per seminaristes, sacerdots i germanes consagrades, però inclou també laics que es pot comprometre amb nosaltres després d'un temps de coneixement mutu. Qui vulgui més informació, pot contactar amb mi a través del telèfon +33 601 087 201 o del correu electrònic pierre.aguila@gmail.com. També poden visitar la nostra web: www.fmjp2.com.

LES PREGÀRIES SÓN ELS ESPAIS MÉS ESCOLTATS DE

Ràdio Estel

Ajuda'ns a disposar dels recursos suficients per continuar emetent cada dia aquestes paraules de súplica, d'acció de gràcies i de lloança.

Podeu fer la vostra aportació:
Xec nominatiu a Ràdio Estel
(C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona)

Ingrés o una transferència al nostre compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287

Punt de vista

Dr. Joan Costa

Professor de Moral de la Facultat de Teologia de Catalunya

Sobre el dret a decidir

Han estat moltes les consultes sobre el paper que havia de prendre l'Església davant la proposta de l'Assemblea Nacional de Catalunya del passat Onze de Setembre.

Com sintetitza un document de la Santa Seu, (*Orientacions*, de la Congregació per a l'Educació catòlica, 1988, n. 63), per aclarir la presència de l'Església en els afers polítics, proposa de distingir bé els conceptes de «política» i de «compromís polític». Pel que fa al primer, l'Església pot i ha de judicar els comportaments polítics no sols en la mesura que toquen l'esfera religiosa, sinó també per tot el que fa a la dignitat i als drets fonamentals de l'home, el bé comú i la justícia social. Per tant, en la dita consulta s'hi juga una qüestió ètica, i de fet la té, en tenir en compte el principi de participació, que el compendi de la Doctrina Social, de la Comissió Pontifícia Justícia i Pau, proposa com un dels pilars fonamentals en la construcció de la societat. La participació comporta que els diversos subjectes de la comunitat civil, cada un al seu nivell, siguin informats, escoltats i implicats en l'exercici de les funcions democràtiques (n. 190). A més, com afirmà Joan Pau II en diverses ocasions, i ho recorda el Compendi (n. 157), les nacions posseeixen el dret a l'autodeterminació. En aquest sentit penso que l'Església ha de donar suport que es pugui fer la consulta, si això és el que realment vol una bona part de la societat civil; tanmateix, no n'ha de prendre la iniciativa.

Si es tracta, però, del «compromís polític», en el sentit de decisions concretes a prendre, de programes a formular, de campanyes a dur a terme, de representacions populars a ostentar, de poder a exercir, aquest és un deure que correspon als ciutadans, segons les justes lleis i institucions de la societat, i el que l'Església

sia mira de procurar és que els agents socials posseeixin una consciència recta i conforme a les exigències de l'Evangelí, per tal d'actuar assenyadament al servei de la comunitat. Des de la perspectiva del «compromís polític», doncs, l'Església no ha de prendre partit, ni orientar la resposta a la consulta, ni donar suport preferencial a cap opció (llevat en casos excepcionals on s'hi juga i ho exigeix el bé comú). Si els pastors de l'Església prenen opció i o donen un especial suport a alguna opció, encara que lícita, crearien divisions, comprometrien l'eficàcia de l'apostolat i generarien confusió entre els fidels, cosa que no poden ni han de fer, malgrat que històricament ho hagin fet en algunes o força situacions. Com que la proposta de l'Assemblea Nacional de Catalunya mirava cap a la independència, i no només cap al fet de fer una consulta sobre una possible independència, aleshores l'Església només pot reconèixer que tenen tot el dret de promoure la dita

proposta, però no li poden donar suport (ja sigui animant els feligresos a participar-hi, o bé tocant les campanes o col·locant les estelades als edificis eclesials, si només es fa per aquesta ocasió), perquè aquesta representa una de les possibles opcions, però n'hi ha d'altres que també hi tenen cabuda. Això no obstant, quan símbols com les campanes o les banderes i estelades no representen una especial significació política concreta, sinó una connotació d'arrelament cultural, l'Església ha de fer-se seva els trets culturals dels pobles on viu i treballa. Com digué Joan Pau II l'any 1982, «una fe que no es converteix en cultura és una fe no acollida en plenitud, no pensada en la seva totalitat, no viscuda amb fidelitat».

contents d'haver fet dissabte. Avui dinen a les dues. Més d'hora que els dies laborables. En mirar pel finestral, comenten tots dos: «Mira, quina cosa tan admirable: la roba dels veïns és neta.» Ara hi cauen: ells tenien els vidres bruts. La roba de la veïna sempre havia estat blanca.

Una altra història. «Jesús digué encara una paràbola. És que un cec pot guiar un altre cec? No cauran tots dos al clot?... Com és que veus la brossa a l'ull del teu germà i no t'adones de la biga que hi ha en el teu? Com li pots dir: "Germà, deixa'm que et tregui la brossa de l'ull", si tu no beus la biga del teu? Hipòcrita, treu primer la biga del teu ull i llavors hi veuràs prou clar per treure la brossa de l'ull del teu germà» (Lc 6,39-42).

Un problema de vidre i un altre de biga. Molt reals.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

La palmera

Un dels moments més preciosos d'un ballet és quan en solitari, apareix la ballarina somrient, mira endavant i comença la dansa. No es tracta de cap exhibició orgullosa de la seva figura o del seu vestit. Es tracta d'oferir la bellesa de moviments, endinsada en melodia que embolcalla i amara. Tota ella és harmonia, alliberament de lligams i un devessall de goig.

Si traslладem aquesta experiència humana al regne vegetal, no crec que hi hagi un equivalent millor que veure una palmera solitària al desert. Em refereixo al datiler, que rep el nom científic de *Phoenix dactylifera*. Quan s'aixeca esvelt, bressat pel vent suau, i després generós algun ramell dels seus fruits, penso també en les esglésies gòtiques. Les de línies pures, senzilles i atrevides. En són exemple Saint Denis, Roncesvalles o Santa Maria del Mar. (El romànic no és desdenyable, la seva robustesa i la perennitat s'assembla a la de l'alzina, que se'ls va atribuir qualitat sagrada. No conec cap poble que fes de la palmera un objecte d'exaltació religiosa, només en sorprenien les palmes amb les quals alegraven les festes.)

La fulla de palma es porta solemnement a la mà durant les festes de les Cabanyelles o Sukkot, a l'Israel bíblic i a l'actual. Penseu en la rebuda de Jesús, quan entra solemnement a Jerusalem i la gentada les belluga alegrement (Jn 12,12). És símbol de triomf i de pau (1Ma 13 y 14). De triomf i alegria a (Ap 7,9). Serveix per ornamentar el temple i apareix en monedes. També significa longevitat, perquè pot viure uns 200 anys. Malgrat que els exemplars són masculins o femenins, els segons destaquen per la seva vistositat. També és nom de certes dones, Tamar, i fins i tot d'algun lloc molt bonic (Engadí).

És trist veure aquesta planta sotmesa a l'arbitri d'un urbanista convertida en bardissa o tancada en habitacles que l'empresonen. La palmera és graciosa llibertat i vitalitat en les palmes que culminen en el tronc.

Al Càntic s'esmenta tres vegades. L'arbre és inseparable del seu fruit. Per gaudir de la dolçor del dàtil cal menjar-lo tendre, acabat de collir. A l'antic Israel agradava molt el seu gust encaramel·lat, juntament amb la de la figa i la mel. Nosaltres hem oblidat aquests sabors naturals. Generalment, preferim el sucre, producte industrial.

Quan l'estimada descriu l'enamorat diu que els seus rulls són tanyes de palmera, negres com el corb (5,11). Evidentment, es refereix als seus fruits arraimats. A Israel he vist que, per protegir els dàtils de la voracitat de les aus, en protegeixen els brots amb malles negres. Compréc que cal salvar-ne la collita, però és un espectacle una mica trist. Per les grans extensions del Sinaí un encara pot gaudir d'exemplars que ostenten la sensualitat rica dels fruits.

La mateixa palmera i els brots serveixen a l'autor per descriure la figura de l'estimada, diu: «Ets esvelta com una palmera, els teus pits en són els raïms» (7,8).

Té tant d'atractiu que no amaga el seu propòsit: Vaig pensar: «Em vull enfile a la palmera, n'agafaré els ramells» (7,9). Que cadascú interpreti aquest propòsit.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

secretaria@catedralbcn.org

El vidre i la biga

En Jaume i la Sofia s'han casat recentment. Han estrenat un pis. I n'estan contents. No és gaire gran, però l'han decorat amb gust. El menjador és una sala força àmplia. Té un gran finestral. La façana dona al carrer i, per tant, es veuen les dels veïns. La que està al mateix nivell que la seva té, al balcó, una mena de misteri. De manera que, quan dinen, solen comentar que la veïna del davant estén la roba i sempre la deixa bruta.

En Jaume i la Sofia netegen, un dissabte, la vidriera del seu menjador. La fan tan neta com saben. Estan

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Beatificacions a Tarragona (1)

Acabo de publicar el llibre *El coraje de la fe. Comunidades maristas en tiempos convulsos (1936-1939)* sobre els 68 màrtirs maristes (66 germans i 2 laics) que seran beatificats el dia 13 d'octubre a Tarragona. Aquests esdeveniments, que s'hi relaten al fil de la història, susciten sentiments profunds de tristesa, indignació, admiració... És impossible quedar-se indiferent. Però al mateix temps conviden al silenci, a la meditació i a la pregària. La meua reflexió final, oberta a totes les víctimes sense distinció, es focalitza sobre els màrtirs i es concentra en quatre punts. Avui desenvolupo els dos primers.

1. Com explicar-se el comportament dels botxins? Com podien disparar contra persones indefenses? Com podien torturar els presoners? D'on sorgia aquest odi a la fe, com afirma la *positio*? Pensar que eren uns monstres no resol el problema. En el dia a dia, potser eren homes normals, com qualsevol de nosaltres. Hannah Arendt es va plantejar aquest interrogant quan va assistir al procés Eichmann. Ella va parlar de la banalitat del mal i de l'absència de pensament. L'argument esgrimit per Arendt, amb indubtables arrels socràtiques, posseeix avui tota l'actualitat. Si hi ha consciència, no es pot actuar d'aquesta manera. L'exercici del pensament desemascara la monstruositat del mal. Gurdjieff va abordar en diverses ocasions el tema de la guerra. Creia que era possible aturar-la. Per a això, «n'hi hauria prou que la gent es despertés. Sembla una cosa senzilla. No obstant això, és el més difícil que hi pot haver perquè és un son induït i mantingut per la totalitat de la vida circumdant, per totes les condicions de l'ambient».

«La meua reflexió final, oberta a totes les víctimes sense distinció, es focalitza sobre els màrtirs»

Consciència i pensament són les claus, però potser no sempre són suficients per explicar-ho.

2. De víctimes, en una guerra civil, n'hi ha als dos bàndols. En el cas dels germans maristes, què els va moure a mantenir els seus compromisos? Per què no van cedir a les propostes de renunciar a les seves conviccions religioses i es van mantenir fermes en la fe? N'hi havia molts que eren persones normals i corrents. Amb els seus desitjos, il·lusions i projectes. Amb els seus defectes, limitacions i errades. N'hi havia alguns que eren extraordinaris. No obstant això, els uns i els altres, d'on van treure l'empenta i la valentia per afrontar l'abús d'una persecució a mort pel fet de ser religiosos? Com van viure la seva missió per no voler renunciar-hi? Què van trobar en la seva comunitat per entregar-s'hi fins al final? No hi trobo cap altra explicació que la fe en Déu, el motor de la seva vida. Qui és a la vora de la mort, s'agafa al que és essencial. Sap valorar les coses en la justa mesura. Sören Kierkegaard havia escrit: «Només la fe proporciona a l'home el valor i l'audàcia necessaris per mirar de fit a fit la mort i la bogeria, per no inclinar-se, impotent, al seu davant.» La seva prioritat era clara: «Què en treu l'home de guanyar tot el món si perd la vida?» (Mc 8,36).

Zoom

Eduard Brufau

Per primera vegada després de 35 anys els Estats Units i l'Iran han encetat un procés d'acostament. L'entrevista telefònica entre els presidents de tots dos països, Barack Obama i Hassan Rouhani, ha estat un pas decisiu. El diàleg haurà de tractar necessàriament temes com ara l'armament nuclear i la guerra de Síria, i finalment hauria de servir per dur la pau a tot el Pròxim Orient.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Apropa't i veuràs bona gent

Ja sabeu que, de tant en tant, em dedico en aquesta columna de *Catalunya Cristiana* a enlairar els ànims abatuts per la crisi, i a posar en relleu les coses bones que veig al meu voltant i que tots podem veure si estem a l'aguait. Si n'hi ha, de coses, i de persones bones! Jo acostumo a fer un recull de les que percebo a prop i de les que a vegades m'arriben de més lluny. Començaré per les properes. Són tantes les vegades que tinc al meu costat una mà que s'allarga per ajudar-me quan ho necessito, que no tinc més remei que agrair a la vida trobar-me amb la bonhomia de la gent.

«Si aguaitem, al nostre voltant, hi trobarem moltes persones bones»

Un matí d'aquesta setmana vaig agafar el cotxe per anar a la presó a veure els meus amics. Encara no havia sortit de la ciutat, quan em vaig adonar que passava alguna cosa...

Un noi, amb rastes i cua de cavall,

em va assenyalar una roda, i em va demanar que obrís la finestra. Ara em peneixo d'haver dubtat de primer moment. Diuen tantes coses sobre el perill de robatoris! Com que insistia i jo em vaig adonar que el problema de la roda era una realitat, em vaig aturar. El noi anava amb dos més que se'm van acostar amb un somriure i em van dir que comprenien la meua por, però que només em volien ajudar. Com que, a més, m'havia deixat el telèfon a casa, ells mateixos van trucar a la grua de la meua assegurança i no em van deixar fins que va arribar l'auxili de carretera i em van atendre. Jo no sabia com agrair-los tanta amabilitat. Quan els vaig dir adéu els vaig preguntar què podia fer per agrair-los tot el que havien fet per mi, i aleshores em van dir: «Pregui perquè trobem feina.» I així ho estic fent.

A la presó m'esperaven preocupats per la tardança. Vaig explicar la meua aventura i vaig estar, com cada setmana, amb els meus amics. Quan va arribar l'hora d'anar-me'n se m'acosta un dels nois, amb el qual ja havia passat una estona, acompanyat d'un altre noi. Em fa les presentacions i m'explica la situació del seu company de cel·la. No demana res per a ell, sinó per al seu amic, que està sol i no te ningú que el vingui a visitar. Quedem per a la setmana vinent perquè ja els avisen per anar al menjador. Aquell mateix dia els telenotícies em van impressionar amb l'arribada de quantitat d'immigrants que, aprofitant la marea baixa, havien arribat nedant...

Però la meua emoció la va produir un voluntari de la Creu Roja que va confirmar el meu convenciment que hi ha més gent bona del que pensem. Aquestes van ser les seves paraules: «Fins que no abracem amb força un home amb hipotèrmia i esgotat de la seva travessia, no pots entendre en profunditat la tragèdia de la immigració africana...»

I jo afegiria: «Mentre hi hagi homes que sàpiguen abraçar d'aquesta manera, podem creure en la bondat de la humanitat.»

Tradicció i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

...dos ramadets de cabres

Alguns textos per a la reflexió personal amb motiu de les beatificacions de Tarragona del proper dia 13.

1. Joan Maragall i Gorina (1860-1911), poeta i escriptor, fragment del seu article *L'Església cremada* (18 desembre 1909): «Destruint l'església heu restaurat l'església, la que es fundà per a vosaltres, els pobres, els oprimits, els desesperats... I com ara la veieu tancada, enriquida per dintre, emparada pels qui hi vénen a adormir el seu cor en la pau de les tenebres, vosaltres, amb la vostra pobresa, i la vostra rebel·lió i la vostra desesperació n'heu envestit la porta, i en els murs tan fermes heu obert la bretxa, i l'heu reconquerida. [...] Que és estrany! El foc ha construït, la blasfèmia ha purificat, l'odi al Crist ha reinstaurat el Crist a casa seva...» (*Obres completes*, sèrie catalana, Escrits en prosa I, Barcelona

1912, p. 222-223). L'Església, ho ha estat sempre dels pobres, dels oprimits, dels desesperats?

2. Damià Estela i Molinet (1904-1979), prevere de Girona, el 10 d'agost de 1936, mentre s'amagava, escrivia: «Hom no pot deixar de pensar que els sacerdots d'ací hem tendit a apartar-nos del poble humil. La meva afirmació afecta més aviat les preferències per als rics en la manera individual de procedir de molts sacerdots, i àdhuc una major inclinació de caire no tan individual a confiar-los càrrecs i a establir contacte amb ells. [...] Hom advertia que a molts els plaïa més tractar amb rics que amb pobres. I això, que a algun semblarà insignificant, tenia força importància. Des del punt de vista de la conducta evangèlica exigida als sacerdots, era una falla de funestes

conseqüències». (*Onze dies d'agost de 1936*, dins *La persecució religiosa de 1936 a Catalunya. Testimoniatges*, Biblioteca Serra d'Or n. 66, Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1987, p. 342.) Per què els pobres, els oprimits, els desesperats —els pàries, en definitiva— que l'Església hauria hagut de promoure, no la van defensar?

3. Primer llibre dels Reis. «L'any següent Benadad va mobilitzar els arameus i va pujar a Afec per atacar Israel. També els israelites es van mobilitzar, van rebre vitualles i sortiren a lluitar contra els enemics. Els israelites acampats enfront d'ells semblaven dos ramadets de cabres, mentre que els arameus cobrien la terra» (1Re 20,26-27). Dos ramadets de cabres... bella imatge de l'església! Per què agraden tant els aplecs multitudinaris i les grans quantitats, quan el Senyor, de fet, ens proposa l'exercici de la insignificança?

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

El diàleg com a pretext

L'ús del mot *diàleg* en els cercles polítics, socials i religiosos és molt abundant. Per tot arreu es posa èmfasi en la necessitat del diàleg per resoldre conflictes, per prevenir tensions i per cercar solucions compartides als problemes que ens tenallen. Tant en l'àmbit local com en el global, el diàleg és invocat com el camí de l'entesa, com la via per progressar en la resolució de conflictes. També el papa Francesc s'hi ha referit a propòsit del conflicte de Síria i ha subratllat que la via és el diàleg, la paraula, l'escolta i la recerca d'una solució que tingui en compte la dignitat de tota persona humana.

És difícil trobar algú que no estigui d'acord amb el diàleg com a instrument de pacificació i d'en-

tesa. Deixant de banda les marginalitats violentes i agressives, el diàleg és un lloc comú estimat per tots. El problema rau a identificar les condicions de possibilitat del diàleg, la metodologia, les finalitats, les pautes que s'han de donar perquè, realment, existeixi el diàleg, perquè realment hi hagi un intercanvi creatiu d'arguments i no solament una juxtaposició de monòlegs excoents. Cal dir amb veu alta que ens manca una cultura del diàleg, que no estem avesats a dialogar, a enraonar, a escoltar les tesis de l'altre, a criticar

les pròpies postures. Massa sovint s'entra en el diàleg amb una clara intenció de convèncer l'altre o bé de vèncer-lo, com si es tractés d'una disputa, d'una batalla dialèctica. El diàleg requereix humilitat, afabilitat, mansuetud, claredat, les grans virtuts que va descriure Pau VI en *Ecclesiam suam*, però també alliberament de prejudicis, recerca sincera de la veritat i, sobretot, la capacitat d'admetre que l'altre pot tenir raó i jo estar equivocacat. Aquesta darrera condició que, segons el filòsof hermenèutic, Hans Georg Gadamer, és la condició bàsica, no observo que sigui present en el debat polític, social i econòmic i, a voltes també manca en el diàleg intraeclesial i en el diàleg ecumènic.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Dormo molt, no sé què em passa!

Lluny de començar a escalfar, aquest inici de primavera a l'hemisferi sud és gèlid. El 21 de setembre ha arribat a Xile amb cel blau, baixes temperatures i neu a la serralada i preserralada. Deu ser per la tristor que ara fa quaranta anys va esquinçar el país i encara està de dol?, o és perquè des del 2010, un terratrèmol va canviar l'eix de la terra i ja res no és com abans? Segurament cap de les dues coses podria sostenir-se com a argument científic, tot i que ambdues són veritat, tan veritat com que tothom vol vacances, no sap gaire per què.

Hi ha tantes coses que no sabem!, però n'hi ha una que sí que la sabem: una de les millors coses

a la vida és dormir i a més a més és una de les més saludables. Lluny de perdre el temps, quan dormim, el nostre cos es regenera, el cervell es relaxa i restaura i descansem!, descansem! A més de dormir les hores corresponents cada dia, tots necessitem de tant en tant fer petites cures de son, desconnectar, apagar el despertador, no tenir res a primera hora. Quan som petits perquè estem creixent i aprenent, quan som adolescents per les hormones i perquè encara

estem creixent i aprenent i després, perquè tota, tota la vida estem creixent, processant, aprenent, entomant, envellint, descobrint, creant, reformulant, recomençant o bé tancant, acomiadant, apagant.

Dormir ens desconnecta i ens recorda que som vulnerables, tal com ho fa el fred, que no el controlem, o els terratrèmols que són part de la vida de la terra. El que sí que depèn de nosaltres és la possibilitat de ser millors, afrontar les dificultats, demanar perdó i construir un present més sòlid i transparent, mantenir el dolor durant quaranta anys és una manera de poder i de crueltat.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Puntualitzacions històriques

Vull felicitar l'historiador Joan Pallarès-Personat pels excel·lents articles que publica a la secció «Gent de casa» de *Catalunya Cristiana*. Treu la pols a un seguit de personatges molt interessants que sovint resten en l'oblit.

A l'article dedicat a l'arquitecte Josep M. Jujol hi ha uns quants errors. L'església del Sagrat Cor és a Vistabella, no a Vilabella. D'altra banda, no fou el jesuïta Josep M. Jané qui li encarregà l'obra, sinó Daniel Vives, *s.j.* Jané és qui prengué un paper fonamental en la represa de la finalització de l'obra. Ell era aleshores missioner combonià i va aprofitar les vacances dels seus estudis a Roma. Durant els anys de deixadesa no s'enrunà l'obra, sinó que hi començaren a créixer arbres i maleses, però en cap cas no va patir pèrdues constructives apreciables. Com que la propietat de l'edifici és municipal, l'alcalde Joan Maria Jané va decidir actuar per netejar i consolidar l'obra. Sota la seva iniciativa, es va començar a cercar informació i gent disposada a acabar-la.

BARTOMEU JANÉ
Barcelona

Silenci inexplicable

Crec que cal fer una reflexió sobre el silenci que una gran part de la nostra Església ha adoptat davant del procés històric que està vivint Catalunya. En tres-cents anys mai el nostre país no havia estat tan a prop de poder aconseguir la llibertat. Tant als cristians com als no cristians ens uneix un sentiment de solidaritat, joia i llibertat.

Sempre hem tinguts esclasiàtics, com Verdaguier, el bisbe Torras i

La casella de l'Església

Cada any, en acostar-se el temps de fer la declaració de la renda, l'Església catòlica ens demana als creients marcar la casella de l'Església per tal que una part dels nostres impostos vagin (teòricament) a fomentar el cristianisme. Jo no l'he marcada mai, i no la marcaré mentre Catalunya no sigui un estat independent que s'administri els seus impostos. En marcar la famosa casella, una gran —molt gran— part dels diners dels catòlics catalans van a finançar mitjans de comunicació com la COPE o 13TV, uns mitjans que es dediquen, dia sí dia també, a insultar els catalans i a atacar la nostra pàtria i la nostra llengua.

Amb motiu de la Diada i de la Via Catalana cap a la independència, organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana, des de 13TV se'ns va comparar els independentistes (incloent-hi gent gran i infants) amb els porcs, se'ns va titllar de «gentussa» i se'ns va mancar el respecte. Això és propi d'un mitjà catòlic? No, no ho ha de ser, perquè Jesús mai no parlaria així. Davant d'aquesta situació, jo i la meua esposa, així com milers i milers de catòlics catalans, no marcarem la casella de l'Església, tampoc l'any vinent... llevat que ja siguem independents. Val més que col·laborem amb els nostres diners a fomentar Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*.

MIQUEL ÀNGEL RODRÍGUEZ
La Galera (el Montsià)

Bages, Pau Claris o l'abat Escarré, que en uns moments difícils foren valents per defensar la llengua i la cultura del país. El mateix Sant Pare Joan Pau II va fer una encíclica en favor del dret de les nacions, associant-lo al dret de les persones.

Un grup de cristians va fer la gran tasca de parlar amb diferents rectors de les diòcesis catalanes. Se'ls va demanar que l'11 de Setembre toquessin les campanes en record dels herois del 1714 i alhora que anunciessin la Via Catalana. La resposta fou el silenci. Ni el dia de la nostra Diada no van picar les campanes per tal d'expressar l'alegria de la festa nacional dels catalans.

Jo, com a cristià practicant, vaig parlar amb més d'un mossèn d'alguna parròquia situada prop del Fossar de les Moreres, lloc emble-

màtic dels homenatjats per la Diada. Només hi hagué un sol repic de campanes fet per la mateixa gent que estava situada al memorial del 1714. De l'església, tan sols se'n sentí el silenci dels murs.

Demano a l'Església catalana que ens ajudi i que es posi al servei del país. Ni tans sols un repic de campanes el dia de la festa nacional de Catalunya! Quin dia han de repicar, si no es el dia de la nostra festa? El dia que tot el món veié la nostra Via pacífica, on eren les nostres parròquies? Demano a la nostra Església que s'ho repensi; encara hi és a temps. Que la prudència no ens faci traïdors!

MIQUEL MENTRUIT RIPOLL
Membre de Cristians per la Independència

Amb bon humor...

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Signatures

Té importància, moralment parlant, posar la signatura a una campanya que pretén una cosa prohibida per la fe? M'explico: tinc família al país veí d'Andorra. Em van comentar que recollien signatures per demanar una llei d'avortament i una cosina meua va firmar. Jo li vaig dir que no estava bé, però ella em digué que no es podia equiparar una signatura amb un avortament, que ella no ho faria però que entenia que no es podia prohibir als que no tinguessin la seva fe.

És possible que aquesta persona, com moltes altres, actuessin amb tan bona fe com profunda confusió. És cert: no és el mateix avortar que signar, només faltaria. Però no és un acte innocent i sense relació amb el mal major. Miri, molts pedòfils que miren pornografia infantil, delictes abominables, pensen que només miren una foto i ignoren que al darrere hi ha un infant que ha estat enganyat o forçat a posar la seva imatge. El Concili Vaticà II va declarar que l'infanticidi i l'avortament són crims nefands. Per tant, no és gens innocent posar una signatura demanant una cosa intrínsecament perversa. La persona s'expressa i és instada a prendre posició sobre tants assumptes de moltes formes: amb el pensament, amb gestos i actituds, amb paraules, amb escrits i signatures. Posar la signatura equival a donar la conformitat, a acceptar una realitat. Molts cristians foren martiritzats per negar-se a posar una simple «signatura».

Em pregunta la qualificació moral d'aquest fet. Objectivament parlant es tracta d'una cooperació al mal, a un mal gran. Un catòlic que no visqui a la lluna sap molt bé la qualificació que fa l'Església de certs temes i, concretament aquest, és un punt «no negociable». Per tant, jo penso que, sempre objectivament parlant, els catòlics que donen suport a iniciatives d'aquesta mena pequen greument i han de penedir-se, confessar-se i fer penitència abans de tornar a combregar. Una altra qüestió són els aspectes interns que només Déu coneix i que poden alleujar el grau de culpabilitat. Podrien ser la ignorància del tema, una pressió externa gran o una advertència del mal molt debilitada. Però és un tema greu. És com si poséssim la signatura, per posar el cas, a una petició aprovant l'esclavatge o privant els treballadors dels seus drets més elementals. Aprofito la consulta per aclarir un malentès que està molt estès. L'Església no s'oposa a l'avortament per motius estrictament confessionals, és a dir, per qüestions que afecten exclusivament la manera de procedir d'un catòlic en tant que és creient. No matar és un precepte de llei natural que tot ésser humà ha de respectar. Sigui catòlic o no. Com no mentir o no robar. Vegeu la profunda catequesi sobre els manaments que ha fet el papa Francesc.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Misericòrdia, un perquè que ve de lluny...

M. Carme Bigorra i Maria Josep Salvadó

Quan a la comarca del Baix Camp i comarques veïnes parlem de la Mare de Déu de Misericòrdia, ens referim a l'Aparició de Maria a la ciutat de Reus l'any 1592. Tanmateix, els orígens de la Mare de Déu de Misericòrdia són molt antics. En la seva iconografia hi ha un simbolisme comú a totes les èpoques; iconografia, d'altra banda, que trobem majoritàriament en el món occidental; a l'Orient podríem citar la icona d'una Mare de Déu, a Constatinoble, que estén el seu vel a mode de mantell protector.

La icona de Maria que identifiquem sota l'advocació de Misericòrdia ja es pot trobar en l'àmbit cistercenc, també al segle XIII, de la mà del monjo i teòleg Cesari de Heisterbach, qui, en una visió paradisiaca, com si es trobés en el cel, entre la munió dels benaurats, no va saber veure cap cistercenc. Imprecà Maria sobre aquesta visió i Ella, obrint els braços en forma de creu, li va mostrar com aixoplugava sota el seu mantell tots els seus companys d'orde, demostrant-li així el seu amor maternal. Aquesta visió la podem trobar representada en un quadre a l'abadia cistercenca de Sant Isidre de Dueñas, a Venta de Baños (Palència).

La difusió de l'advocació de la Mare de Déu de Misericòrdia es remunta al segle XIII, i es deu, sobretot, a les confraries de penitents que es van estendre arreu d'Europa, i especialment a Itàlia i al sud de França. Aquestes confraries, relacionades amb exvots del Comú de ciutats apestades, els habitants de les quals imploraven ajut als sants protectors contra la pesta, com sant Sebastià i sant Roc, van anar desplaçant en el temps aquestes advocacions per la de la Mare de Déu. En la representació d'aquests exvots, ofrenats un cop la pesta havia remès, el mantell es considerava com un escut on s'estavellaven les sagetes, que simbolitzaven aquell flagell que sistemàticament assolava la població.

«Mare de Déu de Misericòrdia», de Zurbarán.

El mantell i les sagetes

El mantell simbolitza la dignitat i l'atribut de poder d'una persona i, en la mitologia centreeuropea, hi trobem exemples com el de Sigfrid, a qui el poder d'un mantell el fa tornar invisible. A l'Antic Testament trobem en diverses ocasions un mantell que permet obrar miracles. Seria el cas d'Eliseu, qui recull el mantell d'Elies, i que li permet separar les aigües del riu Jordà, i passar a peu eixut. També al Nou Testament, l'evangelista Mateu ens explica que Jesús portava un mantell de quatre puntes, acabades amb una borla, que eren el símbol i recordatori de l'observança de la Lleialtat a la vida diària dels jueus.

En el decurs dels segles, i ja dins de la cultura cristiana, el mantell esdevé un element protector, fins al punt que qualsevol persona que s'acollís sota seu, podia trobar el mateix

«La difusió de l'advocació de la Mare de Déu de Misericòrdia es remunta al segle XIII, i es deu, sobretot, a les confraries de penitents que es van estendre arreu d'Europa»

gra de seguretat que aquell que es refugiava a l'emparrat de l'Església. També aquest aspecte protector havia esdevingut, en el temps, un símbol de donació i caritat cristiana. Podem posar com exemple sant Martí de Tours, l'hagiografia del qual ens explica que al segle IV parteix el seu

mantell amb l'espasa i en dona la meitat a un captaire despullat, fet que va ser motiu de burla entre els seus. A la nit, veu en somnis Jesús, que porta aquell tros del mantell, visió que impulsa la seva conversió al cristianisme. Donació i caritat són qualitats intrínseques de Maria, qui esdevé així la protectora contra les calamitats sofertes per la població.

Pel que fa a les sagetes, les trobem ja, significat la pesta, a la mitologia grega, quan Apol·lo llança unes sagetes pestíferes contra el campament grec en resposta de l'insult que Agamèmnon fa a Crises. En simbologia, la sageta significa la guerra, el poder del mal, i també la velocitat, així com la mort que ens arriba de manera sobtada. El seu lligam, com a representació de la pesta, és, doncs, evident, més si tenim en compte que fins al segle XVIII la pesta era entesa, tant en la tradició mèdica com històrica, com un procés cíclic i natural. Per a la majoria de la població, tanmateix, era entesa com un càstig penitencial degut al seu mal obrar, al qual s'havia de fer front amb penediment i pregàries.

Els ciutadans de Reus havien imprecat en diferents ocasions la imatge de la Mare de Déu de Betlem, ubicada al carrer de Monterols. A partir del segle XVI, i arran de l'Aparició, aquesta imatge de Maria adquirirà el caire de mare protectora, i esdevindrà Mare de Misericòrdia, la qual portarà un mantell estès en forma de creu, en l'interior del qual s'hi afiguren uns punts negres en representació de les sagetes malignes, tingudes per alguns com llàgrimes negres, sagetes que Ella ha aturat en favor del poble.

Els misteris processionals

Jesús Boné i Pere de Paco

En relació amb l'article sobre el misteri processional dels Revenedors, obra de Damia Campeny, publicat a *Catalunya Cristiana* el 18 d'agost, ens agradaria comentar algunes precisions.

En primer lloc, cal destacar l'origen mataroní de Damia Campeny, nascut a Mataró el 1771 i mort a Barcelona el 1855. Considerant que la majoria d'historiadors de l'art català solen anomenar Ramon Amadeu i Domènec Talarn com a escultors barcelonins, entenent així que són catalans, caldria fer el mateix amb

Damia Campeny. Pel que fa a la seva biografia, cal aclarir que Campeny va marxar a Roma el 1797, és a dir, als 26 anys, on, influït per l'obra de Canova, va realitzar les seves primeres obres d'estil clarament neoclàssic. Campeny va tornar a Barcelona divuit anys després, el 1815, als 44 anys, per ser nomenat director de la secció d'escultura de l'Escola de Llotja de la ciutat. Per tant, per la seva edat i pel càrrec que portarà a terme, no se'l pot considerar com a jove estudiant a la seva tornada de Roma.

Per acabar, comentar que els misteris més antics que es poden veure a les diferents processons de Setmana

Santa arreu de l'Estat espanyol estan datats entre els segles XVI, XVII i XVIII, com per exemple a Sevilla, amb obres tan conegudes com *El Gran Poder* (1620), de Juan de Mesa; a Valladolid, amb obres de Juan de Juni com la *Virgen de las Angustias*, talles de Pedro de Mena repartides a diferents ciutats, obres de l'escola castellana a Zamora, León o Burgos, d'escola i antiguitat notables. També destaca l'escola murciana, amb les excel·lents creacions de Salzillo, del segle XVIII.

Quant als misteris catalans més antics, destaquem les famoses obres de Ramon Amadeu, com les Doloroses,

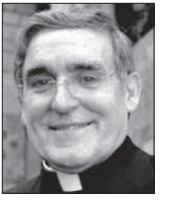
l'Ecce Homo o el Crist Crucificat que podem contemplar a Olot, Barcelona i Camprodon, totes elles de transició entre els segles XVIII i XIX, i d'altres autors anònims del segle XVIII. Per tant, creiem que no es pot anomenar aquest misteri del Sant Enterrament de l'any 1816 com el misteri més antic d'Espanya, si no és en referència a alguna característica del seu estil neoclàssic.

Campeny aporta per primera vegada a la Setmana Santa barcelonina aquest nou estil, on podem veure les escultures de tipus maniquí, amb la vestimenta encolada, donant un aire nou als misteris de Setmana Santa.

Paraula i vida

Tomàs More i el servei dels polítics

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Cada any celebro una missa, a la qual invito polítics de tots els partits, en la celebració de sant Tomàs More, patró dels qui es dediquen a la gestió de les coses públiques. Hi vénen els qui lliurement accepten la meua invitació i els ho agraeixo molt, perquè em dona l'oportunitat de parlar de la dignitat del seu servei. En aquest comentari voldria recollir algunes de les coses que vaig dir en la darrera d'aquestes misses, celebrada a la basílica de la Mercè. Crec que constitueix un bon servei a la societat revalorar la política com a activitat noble i necessària per al bé comú de la societat. En això tenen un paper molt important els mateixos polítics, tots els qui es dediquen com a vocació a aquesta necessària activitat social. Especialment, els cristians dedicats a l'acció política han de trobar en la fe, en la seva celebració i en la doctrina social de l'Església, un gran ajut per poder realitzar el seu compromís públic com un exercici de l'amor al proïsme, especialment als pobres i necessitats. Sant Tomàs More, essent canceller del regne d'Anglaterra, morí com a màrtir l'any 1535, per ordre

del rei Enric VIII, perquè per fidelitat a la seva fe i a la seva consciència es va negar a reconèixer la dissolució del matrimoni reial. Les exigències de la seva consciència passaren per damunt dels desigs del seu monarca. Amb raó, està considerat com *el màrtir de la consciència*. El canceller Tomàs More, conscient de les seves responsabilitats, reconeixia la necessitat de l'ajut de la fe i la gràcia de Déu en el compliment de la seva missió. Per això deia: «Si em distrec, l'Eucaristia m'ajuda a recollir-me. Si s'ofereixen cada dia oportunitats per ofendre el meu Déu, m'enforteixo cada dia per al combat amb la recepció de l'Eucaristia. Si necessito una llum especial i prudència per exercir les meves pesades obligacions, m'acosto al meu Senyor i cerco el seu consell i la seva llum.» També avui, els qui es vulguin dedicar a l'activitat política amb esperit cristià tenen necessitat d'aquest ajut espiritual de què parla amb tanta sinceritat Tomàs More. El servei dels polítics en una societat democràtica demana escoltar constantment el que necessita i demana el poble per tal de poder exercir els seus drets i els seus deures.

En les meves paraules en la missa per als polítics, vaig posar l'exemple de l'atur. Avui, com a conseqüència de la greu crisi econòmica que patim, el nombre d'aturats ha arribat ja a més de sis milions de persones, amb un 57% d'atur pel que fa referència als joves. El clam per poder tenir feina és unànime i és una constant de les persones, cada vegada més nombroses, que vénen a Càritas i a les parròquies per poder subsistir. És un clam legítim del nostre poble. Convindria que es donessin signes que explicitessin aquesta preocupació dels polítics arreu d'Europa i del món per tal de trobar solucions a aquesta qüestió, que —com he dit sovint— és d'estat i no pas d'un partit, un sindicat o de la patronal, i que demana actuacions unitàries de tots. Sembla que està naixent una renovada consciència en aquest sentit, tant en el nostre país com en el context de tota la Unió Europea. Hem de desitjar i pregar perquè les mesures necessàries arribin a bon port. I que hi arribin ben aviat. Tots hem de ser conscients que la tasca dels polítics no és gens fàcil, especialment en les actuals circumstàncies.

Als quatre vents

Els nostres màrtirs del segle XX

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

El proper diumenge tindrem la satisfacció d'acollir a Tarragona la beatificació de 522 màrtirs, amb la peculiaritat que són del segle XX, dels quals queden encara parents vius i testimonis directes en molts casos. Confesso que m'esgarrifo cada vegada que penso en aquests màrtirs. Miro les seves cares, les seves biografies, joves alguns, grans uns altres, de totes les parts de la nostra geografia. Són rostres propers. No fa tant del seu martiri: 75 o 76 anys... Viuen molts dels seus familiars propers. Estem davant la cerimònia de beatificació més nombrosa de la història de l'Església. I, això no obstant, no n'importa el nombre. Miro cada un d'ells. Cadascun ha donat la vida estimant, perdonant. Des de l'estimadíssim bisbe Borràs fins a l'últim dels que seran beatificats: tots ens donen exemple d'estimar, de perdonar infinitament. Són cors generosos, nets. Perquè estimar Déu és imme-

diament estimar a tots, sense excepció, com ens va ensenyar Jesucrist: estimeu els vostres enemics, ens va dir. Val la pena aquests dies bussejar en cada un dels nous màrtirs i en el seu martiri. Són exemples molt propers, en primer lloc per a nosaltres, els cristians. M'ho dic a mi mateix. Penso que ens ensenyen a perdonar els nostres germans, sense cap límit. És el camí de Jesús, el que va seguir ell mateix: morir a la creu per amor i perdonant. Els màrtirs van ser víctimes innocents d'una persecució religiosa que va viure el nostre país enmig d'una guerra fratricida. La guerra és el desastre humà total. És un fracàs de tots. Penso sincerament que els nous màrtirs ens estan enviant des del cel un missatge claríssim: que ens hem de perdonar, tots a tots. I perdonar no és només oblidar, és arribar a estimar l'altre. Aquesta és la caritat cristiana. Però

perdonar, oblidar, no serà una ingenuïtat? A més, és possible arribar a aquest extrem d'altruisme, d'estimar els teus enemics? Aquesta és precisament la força del martiri: la seva credibilitat. Amb el lliurament de la seva vida, de la seva única vida a la terra, testimonien que sí que és possible fer-ho. I, a més, ens indiquen que aquest és el camí de la felicitat que ara es declararà solemnement que gaudeixen al cel. Aquesta és la gran festa que ens disposem a celebrar els cristians i tots els homes de bona voluntat a Tarragona el proper diumenge, dia 13, i a la qual esteu tots convidats. En expressar l'íntim goig que sent l'Església de Tarragona per la beatificació imminent, encomano a la Mare de Déu, reina dels màrtirs, com resem en les lletanies del Rosari, que ens ajudi a seguir l'exemple d'aquests testimonis de la fe que van posar en Déu la seva esperança i van vessar la seva caritat fins i tot en aquells que els llevaven la vida.

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

La Sagrada Família

Miquel Àngel Codina

Fotos: Agustí Codinach

Iniciada el 19 de març del 1882, a partir del projecte de l'arquitecte Francesc de Paula del Villar, la continuació de les obres del temple de la Sagrada Família es va encarregar a Antoni Gaudí a finals del 1883. Una tasca que no va deixar fins a la seva mort, el 1926. A partir d'aleshores, diversos arquitectes han continuat l'obra seguint la idea original de Gaudí. Des de l'1 d'octubre del 2012, Jordi Faulí n'ocupa el càrrec d'arquitecte director i coordinador.

El 1990, Faulí, amb 31 anys —els mateixos que tenia Gaudí quan es va fer càrrec del projecte—, va començar a treballar a l'oficina tècnica de la Sagrada Família. Primer, com a arquitecte i, després, com a arquitecte director adjunt. «Quan vaig entrar a l'oficina érem quatre persones i ara en som quaranta-cinc», recorda Faulí. I afegeix: «Ha estat un camí de coneixement del projecte, de treballar al costat de l'arquitecte Jordi Bonet, que ha donat una embranzida excepcional a l'edifici en els darrers vint-i-cinc anys, i d'anar formant un equip amb el qual poder tirar endavant el projecte original de Gaudí i interpretar-lo de manera adequada. Tot un repte.»

La Sagrada Família encara la recta

«El més important és que, seguint la voluntat de Gaudí, la Sagrada Família esdevingui expressió de la fe cristiana»

final de la seva construcció. Fins ara s'ha executat el 65% de les obres i l'objectiu és acabar la part arquitectònica l'any 2026. «Aquesta és la previsió. Ho aconseguirem si mantenim el ritme actual de les obres. Quan hi ha recursos, és normal que l'obra avanci. Ara estem en un bon moment. Evidentment, poden sorgir imprevistos. Ara bé, això no és el més important per a nosaltres. El més important és que, seguint la voluntat de Gaudí, la Sagrada Família esdevingui expressió de la fe cristiana», explica Jordi Faulí.

Més de tres milions de visitants

Construïda sota el concepte de temple expiatori, la Sagrada Família es finança a partir de donatius, que inclouen actualment les entrades al temple. Des de la dècada dels noranta ha augmentat de manera notable l'afluència de visitants—durant l'any 2012 la van visitar un total de 3.200.000 persones— i, conseqüentment, les obres han experimentat un fort impuls.

Una fita significativa va ser la dedicació de la basílica el 7 de novembre del 2010 pel papa Benet XVI. Faulí assegura que «la solemne missa de dedicació presidida pel Sant Pare Benet XVI va ser retransmesa per televisió, la qual cosa va permetre fer

ASÍLICA, LES OBRES ES PODRIEN ACABAR L'ANY 2026

, la bellesa de la fe

conèixer arreu del món aquest espai tan emblemàtic que va projectar Gaudí. A més, va donar lloc a poder fer servir el seu interior com a espai litúrgic, de celebració eucarística i de pregària».

Amb motiu de la festivitat de la Mercè, patrona de Barcelona, els dies 22, 23 i 24 de setembre, entre les quatre i les vuit de la tarda, la Sagrada Família va celebrar unes jornades de portes obertes amb la finalitat «de mostrar a la ciutadania tot el que s'ha fet durant un any; també s'ha aprofitat per ensenyar com serà el temple un cop acabat», comenta Faulí.

Els visitants van poder gaudir d'un recorregut visual i sensorial pel màxim exponent de l'arquitectura modernista catalana. De la construcció gaudiniana sense contraforts se'n deriven les curioses formes que adopta el temple, amb columnes inclinades i voltes hiperbòliques. «Alhora, els visitants van conèixer com i quan es construirà la torre de Jesús, la torre de Maria, la sagristia o el cimaci (pòrtic superior de la façana de la Passió), i conèixer-ne el simbolisme», va ressaltar l'arquitecte director i coordinador.

Al servei de les persones

«En aquests moments —destaca Jordi Faulí— estem construint la primera sagristia i també les sis torres del centre, en una estructura piramidal que reflectirà la jerarquia del seu simbolisme. D'aquestes, la més alta serà la del creuer, que representarà Jesucrist i arribarà a cent setanta-dos metres i mig d'altura. Aquesta

creu tindrà quatre braços, tal com va concebre Gaudí. Uns focus la il·luminaran al vespre. Serà com una al·legoria de les paraules de Jesús: "Jo sóc la llum del món".»

El proper moment memorable, després de la dedicació del temple, serà cap al 2020, quan es culmini la torre de Jesús amb la creu que la coronarà. «El conjunt de les divuit torres, que donarà una gran força vertical a l'edifici, serà plàsticament extraordinari i canviarà l'*skyline* de Barcelona», afirma Jordi Faulí. Així mateix, informa que «queda per construir la façana principal, que és la de la Glòria, les dues capelles que hi haurà a les bandes d'aquesta façana, el baptisteri, la capella del Santíssim i la Penitència, la segona sagristia, els claustres i les cobertes».

«Cal no perdre mai de vista el propòsit principal pel qual Gaudí es va posar al davant d'aquesta obra, i que també n'era el dels seus fundadors: que la Sagrada Família servís les persones, ajudés les persones. Com? Amb la bellesa de la seva arquitectura, amb la bellesa del missatge evangèlic, amb la bellesa de la vida de Jesús i les seves ensenyances, i com a lloança a Déu», subratlla Faulí.

«Volem —reconeix l'arquitecte director i coordinador de la Sagrada Família— que les persones, en arribar-hi, se sentin meravellades, commogudes, i que l'edifici en conjunt faci reflexionar les persones sobre la seva vida, que les faci trobar-se bé, a prop dels altres. I en el cas dels cristians, trobar-se a prop de Déu, amb disposició de pregar».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI 1)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

OCTUBRE

6. DIUMENGE

Diumenge XXVII de durant l'any, Verd. Lectures: Habacuc 1,2-3;2,2-4 / 94 / 2 Timoteu 1,6-8.13-14 / Lluc 17,5-10
SANTORAL: Bru, prev. i fund.; Emili, mr.; Fe, vg. i mr.; Maria de les Cinc Llagues, rel.

7. DILLUNS

La Mare de Déu del Roser (MO), Blanc. Lectures: Jonàs 1,1-2,1-11 / Salm Jn 2,3-8 / Lluc 10,25-37
SANTORAL: Marc, p.; Julita, vg. i mr.; Sergi, mr.

8. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Jonàs 3,1-10 / Salm 129 / Lluc 10,38-42
SANTORAL: Artald de Belley, b.; Demetri, mr.; Simeó el Just, prof.; Tais.

9. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Jonàs 4,1-11 / Salm 85 / Lluc 11,1-4. O bé: *Sant Dionís* (ML), Vermell; *Sant Joan Leonardi* (ML), Blanc.
SANTORAL: Abraham, patriarca; Lluís Bertran, prev.

10. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Malaquies 3,13-4,2a / Salm 1 / Lluc 11,5-13. *Sant Tomàs de Villanueva* (ML), Blanc.
SANTORAL: Sabí, erm.

11. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Joel 1,13-15;2,1-2 / Salm 9 / Lluc 11,15-26. O bé: *Santa Soledat Torres Acosta* (ML), Blanc.
SANTORAL: Alexandre Saulí, b.; Germà, b. i mr.

12. DISSABTE

La Mare de Déu del Pilar (F), Blanc. Lectures: 1 Cròniques 15,3-4.15-16;16,1-2 / Salm 26 / Lluc 11,27-28
SANTORAL: Domnina, vg.; Rarimi, mr.; Serafí de Monte Granario, rel.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVII de durant l'any

Lectura primera

Ha 1,2-3.2,2-4

El just viurà perquè ha cregut

Lectura de la profecia d'Habacuc:

Fins quan, Senyor, demanaré auxili i no m'escoltareu, cridaré: «Violència», i no em salvareu? Per què deixeu que vegi aquestes calamitats i contempli tantes penes? Tinc davant els ulls devastacions i violències; hi ha baralles i s'aixequen discòrdies.

El Senyor em respongué: «Escriu una visió, grava-la sobre tauletes d'argila, que es puguin llegir corrents. És una visió per a un moment determinat, que aspira al seu terme, i no fallarà. Espera-la, si es retardava; segur que vindrà, no serà ajornada.

»L'home d'esperit orgullós se sentirà insegur, però el just viurà perquè ha cregut.»

Salm responsorial

94

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa, aclamem la Roca que ens salva; presentem-nos davant seu a lloar-lo, aclamem-lo amb els nostres cants.

R. *Tant de bo que avui sentíssiu la veu del Senyor: «No enduriu els vostres cors.»*

Veniu, prostrem-nos i adorem-lo, agenollem-nos davant el Senyor, que ens ha creat, ell és el nostre Déu, i nosaltres som el poble que ell pastura, el ramat que ell mateix guia. **R.**

Tant de bo que avui sentíssiu la seva veu:

«No enduriu els cors com a Meribà, com el dia de Massà, en el desert, quan van posar-me a prova els vostres pares, i em temptaren, tot i haver vist les meves obres». **R.**

Lectura segona

2Tm 1,6-8.13-14

No t'avergonyeïxis del testimoni que donà el nostre Senyor

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu:

Estimat, et recomano que procuris revifar la flama del do de Déu que portes en virtut de la imposició de les meves mans. L'Esperit que Déu ens ha donat

Glòria Monés

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Si almenys tinguéssiu una fe com un gra de mostassa

Jesús ha previngut els deixebles enfront del gravíssim perill en què incorrerien si «escandalitzin un de sol d'aquests petits» que li han donat la plena adhesió no perdonant el germà, sigui quina sigui l'ofensa. Els apòstols s'han sentit al·ludits i li supliquen: «Dóna'ns més fe», presumint que ja en tenien. La resposta de Jesús, segons el Còdex Beza: «Si tinguéssiu una fe com un gra de mostassa, diríeu a aquesta muntanya: "Passa d'aquí allí", i passaria d'un indret a l'altre, i a la morera: "Trasplanta't al mar", i us obeiria», deixa ben clar que no en tenen ni un bri. El text normal, en canvi, transcriu tan sols la segona comparació: «Si teniu una fe com un gra de mostassa, diríeu a aquesta morera: "Desarrela't i planta't en el mar", i us obeiria», pressuposant que en tenen una mica. A continuació els formula una pregunta: «¿Qui de vosaltres que té un criat que llaura o pastura, quan aquest torni del camp per ventura li dirà: "De seguida avança't i posa't a taula"? Més aviat li dirà: "Prepara'm quelcom per menjar, ceneix-te el davantal i posa't a servir-me mentre jo menjo i bec; després d'això menjaràs tu i beuràs." ¿Per ventura estarà agraït a aquest criat perquè ha fet el que li ha estat manat? Em penso que no.» La paràbola dóna peu a una finíssima ironia de Jesús, transmesa deficientment i mal interpretada en les traduccions: «Així també vosaltres, quan hàgiu fet tot el que acabo de dir, digueu: "Uns criats inútils som, el que havíem de fer-ho hem perfect."» El text normal, en efecte, introdueix uns canvis imperceptibles: «¿Per ventura estarà agraït a aquest criat perquè ha fet el que estava manat? Així també vosaltres, quan hàgiu fet tot el que us ha estat manat, digueu...» donant per bo que qui fa el que està manat, no mereix cap mena de recompensa. I així ho anem repetint any rere any quan llegim aquest passatge considerant que som uns criats inútils i oblidant que ja som fills i filles de Déu.

no és de covardia, sinó de fermesa, d'amor i de seny. Per tant, no t'avergonyeïxis ni del testimoni que donà el nostre Senyor ni de mi, que estic empresonat per ell; tot el que has de sofrir juntament amb l'obra de l'evangeli, suporta-ho amb la fortalesa que Déu ens dóna. Tingues com a norma la doctrina sana que has escoltat dels meus llavis, i viu en la fe i en l'amor de Jesucrist. El tresor que t'ha estat confiat és valuós. Guarda'l amb la força de l'Esperit Sant que viu en nosaltres.

Al·leluia

1 Pe 1,25

La paraula del Senyor dura per sempre, i aquesta paraula és l'evangeli que és anunciat.

Evangeli

Lc 17,5-10

Només que tinguéssiu fe

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç:

En aquell temps, els apòstols digueren al Senyor: «Doneu-nos més fe.» El Senyor els contestà: «Només que tinguéssiu una fe menuda com un gra de mostassa, si dèieu a aquesta morera: "Arrenca't de soca-rel i planta't al mar", us obeiria.

»Suposem que algú de vosaltres té un esclau llaurant o pasturant el ramat. Quan ell torna del camp, li dieu mai que entri de seguida i sigui a taula? No li dieu, més aviat, que prepari el sopar, que estigui a punt de servir-vos mentre mengeu i beveu, i que ell menjarà i beurà després? I quan l'esclau ha complert aquestes ordres, qui ho agraeix? Igualment vosaltres, quan haureu complert tot allò que Déu us mana, digueu: "Som servents sense cap mèrit: no hem fet altra cosa que complir el nostre deure".»

Barcelona

Els llibres sobre els religiosos màrtirs

Autors de sis congregacions religioses presenten les seves obres sobre els futurs beats

Joan Piñol
Barcelona

Religiosos parlant dels seus companys màrtirs. Aquest és l'esquema central de l'acte que va tenir lloc el 26 de setembre a la sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret de Barcelona. En efecte, es presentaven 5 llibres i un més que sortirà publicat en breu. Les congregacions representades per aquestes obres són: els Fills de la Sagrada Família, els Germans de les Escoles Cristianes de La Salle, els mercedaris, els maristes, els claretians i els benedictins. Els religiosos han escrit aquests llibres per glossar les vides i el martiri dels futurs beats. Així doncs, la presentació s'ha volgut fer a tot just dues setmanes de la cerimònia de beatificació que tindrà lloc el proper 13 d'octubre a Tarragona.

El pare Josep Maria Blanquet, antic superior general dels Fills de la Sagrada Família, va parlar dels màrtirs d'aquesta congregació catalana fundada per Sant Josep Manyanet. Hi haurà 20 beats dels *Màrtirs per la família*, que és com es titula el llibre del pare Blanquet. L'autor va voler destacar igualment que en aquesta causa estan representades totes les diòcesis catalanes, sigui pel lloc del martiri o de naixement dels futurs beats.

Per part dels religiosos de La Salle, Josep Maria Pons va prendre la paraula tot i que era l'únic de la taula que no tenia el llibre publicat. Segons ell mateix va avançar, la publicació és imminent però encara no han sortit els exemplars de la impremta. Pons va recordar que els germans de les Escoles Cristianes comptaran, a partir del 13 d'octubre, amb 153 beats de la guerra civil però també alguns de les revoltes d'octubre de 1934. També va recordar que el primer sant català màrtir va ser el germà Jaume Hilari, canonitzat per Joan Pau II el 1999.

Els mercedaris tenen 19 religiosos que seran beatificats. L'autor del llibre, Juan Pablo Pastor, va subratllar que aquests religiosos representaven el 41 per cent del total de frares de la província d'Aragó de l'orde mercedari. Un percentatge elevadíssim que el situa com un dels ordes religiosos més afectats pels assassinats del 1936.

Els maristes presentaven el llibre *El coratge de la fe*, del germà Lluís Serra, col·laborador de *Catalunya Cristiana*. En total els germans maristes van patir 172 morts que estan repartits en tres causes. Els que seran beatificats a Tarragona pertanyen a la segona causa donat que els corresponents a la primera ja van ser beatificats i la tercera encara té el procés obert. A la segona causa hi ha 68 màrtirs, tots ells religiosos menys dos laics.

Per part dels claretians, el pare Josep Armengol va posar especial èmfasi que la seva congregació és la que més morts va patir durant la guerra civil. Van ser 271 els religiosos assassinats dels quals ara se'n beatifiquen 9 de catalans.

Agustí Codinach

Finalment, el pare Bernabé Dalmau va explicar els màrtirs benedictins del monestir de Montserrat. Són 20 beats que van morir durant la persecució religiosa destacant el prior i l'ecònom del cenobi juntament amb dos professors de la universitat Sant Anselm de Roma. «Amb aquestes beatificacions ja seran 4 els beats que han passat per l'Escolania», va destacar el pare Bernabé.

Reptes i desafiaments pastorals

Una de les qüestions que van sorgir en el diàleg entre els diferents autors va ser com aprofitar pastoralment les beatificacions. Essencialment és la pregunta que molt sovint apareix quan es beatifica o canonitza algú: què aporta a l'Església actual el testimoni d'aquests catòlics? Doncs bé, els religiosos presents van apuntar diferents respostes. «Els màrtirs ens demostren que la fidelitat no s'improvisa sinó que es construeix amb la fidelitat a les coses petites del dia a dia», va afirmar el pare Blanquet. Per al mercedari Juan Pablo Pastor allò més destacable és la lleialtat a uns ideals i l'alegria de la fe que contagia el seu testimoni. El germà Serra, per la seva part, focalitza la resposta en un aspecte essencial de la vida religiosa: la fraternitat dins una comunitat. Va explicar, tot seguit, algunes històries dels màrtirs que no volien abandonar els seus companys religiosos i que van romandre tots junts fins a la mort.

Igualment, cal pensar en els molts reptes que plantegen les beatificacions dels màrtirs. Avui dia, sembla que el propi concepte del martiri ha perdut força en una societat cada cop més secularitzada. Així doncs, com explicar i transmetre a la societat del segle XXI el testimoni dels màrtirs de fa més de 70 anys és un repte cabdal. «Per a nosaltres que ens dediquem a l'ensenyament és fonamental transmetre als joves el missatge d'aquests testimonis

«Hem de ser creatius i fer algun tipus d'experiència pastoral per acostar el testimoni d'aquests màrtirs»

«La distància temporal allunya els màrtirs de les generacions més joves però s'evita la polarització d'abans»

de la fe», va dir el germà Pons.

Ell mateix va exposar breument les principals dificultats pastorals d'explicar el martiri als joves. Cal lluitar a contracorrent d'una societat que no aprecia el sacrifici, el temps ha passat i els fets de la guerra civil queden ja lluny i la secularització dificulta la transmissió d'aquestes vivències del passat. «Hem de ser creatius i fer algun tipus d'experiència pastoral per acostar el testimoni d'aquests beats», va dir Pons. Sobretot, perquè les congregacions religioses que es dediquen a l'educació estan convençudes que els màrtirs destaquen valors summament positius a nivell escolar. «El diàleg, la pau, la convivència, l'esforç i molts altres que traspuen la vida dels màrtirs», va subratllar Pons.

Si la distància temporal allunya els màrtirs dels joves, també en beneficia la neutralitat. Així ho va defensar el pare Bernabé Dalmau. El benedictí va explicar que el règim franquista pretenia fer un ús propagandístic i polític dels màrtirs i que el papa Pau VI, gràcies al consell del cardenal montserratí Anselm Albareda, va aturar els processos de beatificació. Així doncs, Dalmau va celebrar que aquestes beatificacions

tinguessin lloc tants anys després perquè, en bona part, la situació política i social ja no està tan polaritzada.

Testimonis de proximitat

Un dels aspectes que va cridar més l'atenció de la presentació dels llibres i del debat posterior va ser el coneixement que van esgrimir els autors de la vida dels màrtirs. La gran majoria fa temps que investiguen les causes de beatificació i alguns han seguit els processos molt a prop. Els religiosos citaven de memòria detalls de les vides dels beats i explicaven anècdotes de cada cas concret. Desenes d'històries de sacerdots i religiosos unides pel martiri però que, com va dir el pare Dalmau, eren una bona representació de l'Església de principis del segle XX. Provenents de diferents llocs de l'Estat espanyol, de diferents congregacions, morts en llocs diferents i amb trajectòries diverses. Tanmateix, tots seguïen un patró molt similar: no es van resistir al martiri, van perdonar els botxins i van deixar una empremta enorme a les congregacions.

Les històries personals de cada autor i cada religiós convergien en aquesta familiaritat vers els màrtirs. «Quan jo estudiava al monestir de les Avellanets, encara hi havia el frontó on havien afusellat els germans maristes durant la guerra i encara es veien els forats de les bales», explicava el germà Serra. Fins i tot, va haver-hi un testimoni entre el públic que va explicar que la seva mare sempre deia: «Mossèn Joan al cel sia!» Més tard va descobrir que aquest sacerdot era el seu tiet, assassinat a l'inici de la guerra. «Ara és un dels que beatificaran a Tarragona i per a mi és un testimoni molt especial perquè em toca molt de prop», va dir. Així doncs, els màrtirs no són tant una història del passat sinó que el seu record encara deixa rastre. Com va dir el germà Lluís Serra, «van ser homes ordinaris que van saber estar a l'altura d'uns moments extraordinaris».

Lleida

Els «curetas» de Montsó van relatar el seu martiri

Els diferents escrits es recullen al llibre «Un sacerdot camí del martiri»

Jordi Pérez Ansotegui
Lleida

El cas dels *curetas* de Montsó és potser únic entre tots els màrtirs del segle XX que seran beatificats el pròxim dia 13 d'octubre a Tarragona. I és que tots dos van relatar com el seu destí els portava cap al martiri, en diferents escrits que es recullen al llibre *Un sacerdot camí del martiri*.

Aquesta publicació és un extracte del diari de Josep Nadal i Guiu, natural de Bell-lloc, però destinat a la parròquia de Montsó, llavors integrada a la diòcesi de Lleida. Josep Nadal més a bastament, però també l'altre *cureta*, Josep Jordán, van deixar un testimoni escrit de la seva preparació al sacrifici. I ho van fer amb una predisposició admirable.

Josep Nadal va descriure dia a dia com la bogeria s'havia encomanat entre una població embogida i amb ànims de revenja. Com el clima social s'anava enterbolint i com la seva vida estava cada dia que passava més en perill. Però malgrat saber-se objectes d'aquesta ira contra l'Església, ells es mantenen fermes en les seves conviccions i ens fan entendre que estan predisposats a morir per la seva fe amb una serenitat admirable. Molts dies abans que els arribés l'hora ho intuïen i quan va ser el moment ho van fer perdonant els seus botxins.

Reproduïm aquí uns paràgrafs escrits per Josep Nadal en el seu diari dies abans de morir:

20 de juliol de 1936. «Tinc reunions amb els catequistes. Pressento que s'apropa la gran tempesta. Ells hauran d'administrar els sagraments, auxiliar els moribunds, confortar tothom. Si Déu no hi posa remei, acabaran amb tots nosaltres. La persecució serà cruel i la vida dels cristians serà de catacumbes com en els segles primers. Se'ls ha de preparar. Ens hem d'armar d'oració i viure de fe i de sagraments en la mesura de les possibilitats.»

21 de juliol de 1936. «Senyor, donà'ns la fortalesa que necessitem per viure de fe! I també, si Tu ho vols, per saber vessar la nostra sang en l'holocaust com la Teva per a la salvació dels homes.»

25 de juliol de 1936. «Amb mossèn Jordán resem l'ofici del dia de sant Jaume. Demanem al sant patró que salvi la nostra pobra Espanya i meditem les paraules de Jesús: "Podeu beure el calze?" I responem amb els fills del tro: "Podem." No ens ha de faltar la teva gràcia, Senyor, i fem la preparació per a la mort i l'ofertament de les nostres vides.»

5 d'agost de 1936. «Ben just podem agafar el son. El nostre martiri s'allarga. El més trist és no poder celebrar la santa missa. Tants anys amb ànsies de ser sacerdot, d'ofertament la Víctima divina per a la salvació del món i ara, quan més ho necessitem tots, ens en veiem privats. Aquest és el nostre martiri...»

«...Però, Senyor, que no es faci la meua voluntat, sinó la teua. Aquests són els

JOSEP NADAL
«La persecució és implacable i la consigna sembla clara: no deixar viu cap mossèn. Renovem l'oblació de les nostres vides. Contents, ens preparem per al sacrifici»

JOSÉ JORDÁN
«Estic molt content de patir aquest martiri per la causa de Crist, ja que si fos per causes polítiques, sentiria molt no poder morir per Ell»

nostres sentiments i desitjos; aquestes, les nostres oracions, que repetim un cop i un altre...»

«...On són les nostres ànsies per patir i morir per Crist? Vols que siguem les teves víctimes com ho han estat tants dels nostres companys? Senyor, donà'ns el teu amor i la teua gràcia, que amb això en tenim prou...»

8 d'agost de 1936. «La persecució és implacable i la consigna sembla clara: no deixar viu cap mossèn. Renovem l'oblació de les nostres vides. Contents, ens preparem per al sacrifici.»

9 d'agost de 1936. «Disposem de totes les nostres coses, les poques que tenim i ens apremem a escriure als nostres pares i germans per acomiadar-nos-en fins a l'eternitat.»

Els *curetas* de Montsó van ser detinguts dos dies després d'escriure aquest paràgraf i la matinada del dia 12 eren afusellats. Abans, la vigília de ser empresonats, preveient el seu destí van escriure cartes de comiat als seus familiars més directes.

Deixem aquí testimoni de la que va escriure Josep Jordán al seu pare:

«Montsó, 10 d'agost de 1936.

»Estimadíssim pare, abans de res, us dedico aquesta carta per fer-vos l'última abraçada d'aquesta terra miserable.

El llibre recull els darrers escrits del capellà assassinat.

Sento molt haver-vos de donar aquesta notícia, però ja podeu veure que no és culpa meua, tot i que en primer lloc, ens hem de conformar amb la voluntat de Déu. Estic molt content de patir aquest martiri per la causa de Crist, ja que si fos per causes polítiques, sentiria molt no poder morir per Ell.

»Us dono les gràcies per tots els grans beneficis que m'heu fet, especialment per haver-me assistit per tal d'acabar els estudis del sacerdoci, perquè no estic gens penedit de ser-ho i de morir essent-ho. »Us demano perdó per tots els disgustos que us hagi pogut ocasionar. Us demano un favor i és que no deixeu de complir amb tots els deures que té amb Déu aquests últims anys de vida que Déu us concedeix perquè els dediqueu a la salvació de la seva ànima. Al Domingo, la Justa, la Josefa i la Basilisa i nebots, una forta abraçada i fins a l'eternitat. El vostre fill i germà en Crist.

»Pregueu molt per mi, que jo pregaré per tots al cel. Adéu.»

El bisbe Piris celebra 50 anys de sacerdoci al costat del Sant Pare

Redacció / Lleida

El bisbe de Lleida, Joan Piris, ha participat a Roma en una trobada del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials, del qual és membre. Coincidint amb la trobada ha tingut ocasió de concelebrar la missa amb el Sant Pare a la capella de la residència Santa Marta. Es dona la coincidència que d'una banda fou un 21 de setembre de fa seixanta anys quan el papa Francesc va fer la seva elecció de vida, i de l'altra, també fou un 21 de setembre de fa cinquanta anys quan el bisbe Piris fou ordenat prevere, i cinc que és bisbe de Lleida.

Barcelona

Solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè

El cardenal recorda l'actualitat de l'ideal de la Mercè

Carme Munté
Barcelona

El 10 d'agost de 1218 es va fundar a l'altar major de la catedral de Barcelona l'Orde de la Mare de Déu de la Mercè, conegut popularment com dels mercedaris. Segles més tard, l'any 1637, la Mare de Déu de la Mercè es va convertir en copatrona de Barcelona a causa d'un vot que li va fer el Consell de Cent com a condició d'alliberar la ciutat d'una plaga de llagostes que amenaçava les collites. Però no seria fins a l'any 1868 quan la Mare de Déu de la Mercè es convertiria en patrona de la ciutat, després que el papa Pius IX ratifiqués la decisió.

«Venim de lluny», va dir el cardenal Lluís Martínez Sistach en iniciar l'homilia amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de la Mercè. «Conscients de la nostra identitat i de les nostres arrels cristianes, ens apleguem avui en aquesta entranyable basílica de la Mare de Déu de la Mercè per celebrar la solemnitat de la nostra patrona. Generacions i generacions ho han fet abans que nosaltres.»

La missa va ser concelebrada pels bisbes de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, i de Terrassa, Josep Àngel Saiz. Pel que fa a les autoritats polítiques cal destacar la presència institucional del president de la Generalitat, Artur Mas, i de l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias. Com a representació de l'estament militar, hi havia l'inspector general de l'Exèrcit a Catalunya, Ricardo Álvarez-Espejo.

Com sol ser habitual, en l'homilia el cardenal Martínez Sistach va recordar l'actualitat de l'ideal de la Mercè en un moment on hi ha moltes menes d'esclavitud que impedeixen a les persones realitzar-se plenament. Seguint el fil de

Agustí Codinach

«A la societat hi ha homes i dones que són creients i que no són creients i els qui tenen una religió la viuen i la celebren enmig de la convivència social»

l'evangeli d'aquell dia referent a les nocces de Canà, el cardenal va recordar que aquella dificultat del «no tenen vi» era material però que «ahora volia significar tot tipus de necessitats materials i espirituals que fan sofrir les

persones, les famílies i els pobles». «Feras sempre de les paraules de Maria, "Feu el que Jesús us digui", ens marca un programa de vida per assolir la plenitud, la llibertat i la felicitat», va insistir el cardenal.

L'arquebisbe de Barcelona també va referir-se en l'homilia al 1700 aniversari de l'Edicte de Milà, que va significar no només el final de la persecució contra els cristians en l'imperi romà, sinó també l'acte del naixement de la llibertat religiosa i de la laïcitat de l'Estat. «El fet religiós està present en la societat i l'Estat no pot ignorar-lo», va dir el cardenal, «el laïcisme, que exclou de l'àmbit públic de la convivència social la dimensió religiosa, contempla una societat que no és la societat real. A

la societat hi ha homes i dones que són creients i que no són creients i els qui tenen una religió la viuen i la celebren enmig de la convivència social».

«Enmig de la crisi econòmica, Càritas, parròquies i institucions eclesials presten un preuat ajut a moltíssimes persones i famílies en les seves necessitats de menjar, de vivenda, de treball, d'autoestima i en les seves necessitats espirituals», va dir el cardenal. Una representació d'aquestes persones que pateixen tantes necessitats a causa de la crisi econòmica estava precisament manifestant-se i cridant davant mateix de la basílica de la Mare de Déu.

Mare de Déu de la Bonaria

Només dos dies abans, el cardenal Lluís Martínez Sistach havia tingut ocasió de concelebrar la missa amb el papa Francesc a Càller, ciutat situada a l'illa italiana de Sardenya, on va rendir homenatge a la Mare de Déu de Bonaria. La presència del cardenal era motivada per la gran vinculació de la Mare de Déu de la Bonaria amb Barcelona. En primer lloc perquè el santuari de Bonaria està confiat a l'orde de la Mercè, que fou fundada a Barcelona. En segon lloc, perquè hi ha un agermanament *de facto* entre aquest santuari i la diòcesi de Barcelona. Per aquesta raó, l'any 2009 van venir des de l'illa italiana més de 800 persones en un acte de pelegrinatge.

Inici de curs al Seminari Conciliar de Barcelona

Redacció / Barcelona

Els seminaristes majors de Barcelona i Sant Feliu de Llobregat van tenir una trobada per començar el curs 2013-2014. Va ser a Tartera (la Cerdanya) els dies 9, 10 i 11 de setembre i va servir per compartir les experiències de l'estiu, fer un dia de recés, predicat per Mn. Ignasi Navarri (vicari general i rector del seminari d'Urgell) i gaudir del gran do de la natura amb una excursió a Les Bulloses. La inauguració oficial del curs va ser el dijous dia 19 de setembre a les 19 h, al mateix edifici del Seminari Conciliar de Barcelona. La va presidir el cardenal Lluís Martínez Sistach, acompanyat del bisbe Agustí Cortés de Sant Feliu de Llobregat. Va començar amb unes paraules del rector que va situar aquest curs dins del marc del final de l'Any de la Fe i de la recepció

de l'encíclica *Lumen fidei*. Tot seguit el bisbe Agustí va animar els seminaristes a preparar-se per ser pastors que guïïn el poble sense por.

El cardenal va recordar que els preveres, i també els qui es preparen per esdevenir-ne, han de ser sempre portadors d'un missatge d'esperança que doni serenitat i pau, i que això s'ha de fer des de la vivència personal del misteri de la creu i la resurrecció de Jesucrist, la qual cosa demana una pregària intensa i sincera. En les intervencions es va agrair la tasca de Mn. Josep Anton Arenas com a director espiritual del seminari al llarg dels últims vuit anys i es va donar la benvinguda a Mn. Joan Rodríguez, que es farà càrrec d'aquest servei a partir d'aquest curs. Després dels parlaments hi hagué la celebració de l'eucaristia i un sopar de germanor.

Els seminaristes van tenir trobada d'inici de curs a Tartera.

Girona

Memòria de Mn. Joan Alsina en el 40è aniversari de la seva mort a Xile

Actes commemoratius a Castelló d'Empúries i Malgrat de Mar

Víctor Gay
Castelló d'Empúries

Mn. Joan Alsina tindria avui 71 anys. Només en complí 31, perquè el 19 de setembre del 1973 moria afusellat als entorns de Santiago de Xile, on exercia el seu ministeri, una setmana després del cop d'estat militar encapçalat pel general Augusto Pinochet.

«Mn. Joan va estimar molt Jesucrist, la seva família, el seu poble, l'Església de Girona i l'Església de Xile, els capellans col·laboradors, els seus germans cristians, els treballadors, i fins i tot, com Jesús a la creu, com sant Esteve, com tants màrtirs, va estimar i perdonar els qui l'afusellaven.» Amb aquestes paraules de la seva homilia, el bisbe Francesc Pardo, bisbe de Girona, feia memòria compartida a la basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries del prevere gironí nascut en aquesta localitat i que tant s'havia implicat en la missió xilena i concretament en el món obrer de la capital d'aquell país.

Homenatge diocesà i cívic

L'Eucaristia en record i homenatge a Mn. Joan Alsina aplegà nombrosos fidels. També hi eren els familiars dels missioners i també les autoritats municipals. El bisbe de Girona va dir també que «la llavor de mossèn Joan ha donat i dona fruits», enllaçant amb les paraules del testament del prevere d'inspiració evangèlica: «Si el gra de blat no mor, no dona fruit.»

En finalitzar la missa, seguí l'acte a la plaça que porta el nom de Mn. Joan Alsina, just davant de la basílica. L'alcalde de Castelló i president del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, Xavier

«Com Jesús a la creu, com sant Esteve, com tants màrtirs, Mn. Joan Alsina va estimar i perdonar els qui l'afusellaven»

Sanllehí, recordà que «la figura de Joan Alsina fa molts anys que és present entre nosaltres. No se li va reconèixer tot el que se li havia de reconèixer», i seguí que «és una figura clau en la història de Castelló d'Empúries».

Juntament amb el bisbe dipositaren una ofrena floral en el monument, entre els aplaudiments dels presents a l'acte.

Acte a Malgrat de Mar

El mateix es va fer a la biblioteca La Cooperativa de Malgrat. Es va retre també un homenatge a Mn. Joan Alsina, que havia servit com a primer destí de vicari en aquesta parròquia del Maresme.

Per iniciativa de la parròquia de Sant Nicolau, Justícia i Pau i la col·laboració de l'Ajuntament es portà a terme l'acte que s'inicià amb la projecció d'un documental sobre el procés polític xilè i la xerrada *Les causes d'en Joan, les causes de Llatinoamèrica*, que va comptar amb la participació del professor i documentalista Jordi Roig, Cisco Miró, mestre i Mn. Ramon Masachs, capellà de la parròquia del Poble Nou, de Pineda.

Acte d'homenatge i memòria de Mn. Joan Alsina, en el monument que té dedicat a la plaça que porta el seu nom a Castelló d'Empúries, on havia nascut. El bisbe de Girona i l'alcalde de la població dipositaren una ofrena floral, en presència dels familiars del prevere assassinat fa quaranta anys a Xile.

Barcelona

Redacció / Barcelona

La greu situació econòmica que estan vivint moltes famílies, desnonades o amb dificultats per seguir pagant la hipoteca, no ha passat desapercebuda per la Diputació de Barcelona, que ha decidit cedir 30 pisos de la seva propietat a Càritas.

Aquest acord, que estableix la cessió d'aquestes llars en règim de lloguer durant els propers quatre anys, ajudarà 120 persones, i reuneix unes condicions específiques a l'hora de seleccionar les famílies ateses. Un 82% d'elles han de pertànyer a nuclis familiars amb menors d'edat. A més, han de viure en una situació d'infrahabitatge, és a dir, que visquin en sostres que no tinguin prou condicions per ser habitables. També s'avaluarà la situació econòmica per part dels professionals socials de Càritas, que a més faran un seguiment dels usuaris durant la seva estada.

El director de Càritas diocesana

Diputació Barcelona

La Diputació de Barcelona cedeix 30 pisos a Càritas per a desnonats

de Barcelona, Jordi Roglá, ha recollit les claus dels habitatges de la mà del president de la diputació, Salvador Esteve, en un acte en què també s'han rubricat les condicions de l'acord de col·laboració entre els dos organismes.

Roglá ha remarcat la importància que tindrà l'ús social d'aquests 30 pisos a través de la Fundació Foment de l'Habitatge Social, que depèn de l'entitat diocesana i que compta amb més de 284 pisos per a persones en risc d'exclusió, inclosos els de la Diputació. «Darrere d'aquestes claus hi ha el patiment de moltes persones que, ara, amb aquests pisos, podran fer el més important: construir una família, estimar i ser estimats.»

D'altra banda, el director de Càritas diocesana de Barcelona ha recordat que «aquests habitatges són una segona oportunitat; totes les persones han de tenir l'opció de mantenir el seu habitatge», ja que «l'habitatge és una qüestió de dignitat de la persona».

catalunyacristiana.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Notícies

d'Església

Cultura

Compromís

social

Subscripció
Paper

125

euros/any

Subscripció
Digital

90

euros/any

«La desigualtat és el gran càncer de la nostra societat»

Francesc Mateu, director d'Intermón Oxfam a Catalunya

Rosa María Jané Chueca

La trampa de l'austeritat és el darrer informe que acaba de publicar Intermón Oxfam, on avisa que les polítiques d'austeritat podrien incrementar entre 15 i 25 milions el nombre d'europaus que viuran en la pobresa el 2025. Aquestes polítiques augmenten la pobresa i la desigualtat i, segons Intermón Oxfam, la previsió és més que alarmant: un terç dels nous pobres europeus serà espanyol; Espanya és el quart país més desigual d'Europa; Catalunya tindrà el 2025 2,6 milions de pobres... però encara hi ha esperança...

Més pobresa i austeritat, són les principals denúncies d'aquest informe?

D'una banda, sí. Però hi ha un altre aspecte de fons important. Aquestes projeccions les podem fer perquè vam estar als anys vuitanta i noranta a Amèrica Llatina i veïem les polítiques que s'aplicaven al Perú, Bolívia, l'Argentina... Veient els passos que s'hi van fer i els que es fan aquí veïem que són calcats. I ja coneixem els resultats: un patiment enorme, més pobresa i desigualtat. No repetim els mateixos errors aquí, perquè és inútil. Estem seguint el camí equivocat i sembla que no hem après res. No cal repetir els mateixos errors per arribar al mateix lloc.

Estem donant voltes a la crisi en clau local, quan la clau és global. Si només mirem el nostre entorn, no arreglarem la situació. No tractem la pobresa localment i siguem conscients del factor desigualtat. Del factor pobresa ens podrà costar, però podríem recuperar-nos-en; difícilment ens recuperarem del factor desigualtat. Les societats profundament desiguals tenen molts problemes per recuperar-se.

Els governs continuen apostant per «polítiques d'austeritat»...

Ens han repetit tant que estem en crisi perquè hem estat vivint per damunt de les nostres possibilitats, que ens ho hem acabat creient... però tan sols amb l'evasió fiscal que hi ha a Espanya ens podríem haver estalviat totes les retallades. Aquestes dades no són d'Intermón Oxfam, sinó del sindicat d'inspectors d'Hisenda de Madrid. Ells mateixos saben que hi ha 88.000 milions de frau fiscal. A Europa hi ha dotze paradisos fiscals, que depenen de països europeus... Els diners que hi ha en aquests paradisos generen grans interessos. Si només s'apliquessin a aquests interessos el que se'ns aplica a tots els ciutadans als nostres comptes corrents, n'hi hauria prou perquè a Europa no s'apliqués cap retallada en cap país... aquí hi ha una gran injustícia social.

Qualsevol ciutadà paga un 21% d'impostos. Però després hi ha la SICAV, que és el que tributen les grans fortunes i que és l'1%! El 87% de l'ingrés d'Espanya ve dels ciutadans, un 1,7% de les multinacionals i tan sols un 1% de la SICAV. Això és una animalada! Les coses no poden continuar

Intermón Oxfam

així. Hem d'aconseguir una mica més de justícia a escala global: que tributi més el qui tingui més, i que tributi menys el qui tingui menys.

El sistema actual, pervers i inhumà, l'única cosa que afavoreix és que el ric sigui cada vegada més ric i que la gran part de la classe mitjana estigui passant a ser classe baixa. Aquesta manera de fer les coses no ens porta enlloc. Ja ho sabem ara, no cal esperar 10 anys que la meitat de la població acabi fora del sistema.

Així que la bretxa entre pobres i rics continua augmentant.

La tendència actual és que anem cap a les grans desigualtats. Actualment, a Espanya, la diferència entre el 20% més ric i el 20% més pobre és de 4,5. Si continuem així, per al 2025, serà 25 cops més gran la diferència. Aquestes grans desigualtats són destructores de la societat, bàsicament perquè no es genera consum. Les grans desigualtats corrompen. Algú que té una gran capacitat de jugar amb l'economia pot corrompre el sistema. Les grans desigualtats eviten la recuperació d'un país.

Anem cap a un canvi de model social?

Si continuem així, ens quedarà una societat horrorosa. Per això avisem, perquè anem cap a una societat on la desigualtat econòmica provoca una altra sèrie de desigualtats en paral·lel: d'oportunitats, de possessió... corromp el sistema i impedeix que sigui una democràcia veritable. La desigualtat és el gran càncer de la nostra societat. Genera violència, molta violència. La desigualtat extrema no interessa ni als rics!

Doncs sembla que hi ha algú a qui sí que l'interessa mantenir o fomentar aquesta situació...

La gran part de governs que tenim no decideixen el que ells voldrien. Des del moment en què el món només

«Fa temps que hem travessat la línia vermella, des del moment en què cada segon mor alguna persona de fam al món»

s'ha mogut per salvar els grans bancs, et dona una idea de qui està rere de les grans decisions. Si els diners invertits per salvar els grans bancs s'haguessin destinat des de fa 20 anys per treballar la fam al món, tindríem una altra situació. Evidentment, no interessa canviar la situació. Els poders econòmics són els qui mantenen els paradisos fiscals, les SICAV... són els qui mouen el món.

Quines són les alternatives?

Prèviament cal corregir el sistema financer i renunciar al deute. Després, proposarem quatre mesures específiques: «no» a les retallades socials, que tothom tingui uns mínims; invertir en les persones; fiscalitat justa, i enfortir la qualitat de la democràcia: transparència, separació de poders...

És realista una economia sostenible?

Ens movem entre el sistema econòmic que tenim, i que hauria de regular per evitar el descontrol que hem tingut fins ara, i models alternatius. Aquests models solen ser micromodels a petita escala i que funcionen bé perquè permeten, a escala local, solucions respectuoses amb el medi ambient.

Ens hem de moure i conèixer aquests models.

La pressió ciutadana, és efectiva?

Entre tots ens hem d'organitzar i exigir als governs que es prioritzi. Per què la Generalitat ha de pagar primer els interessos de gent que ha deixat diners i no ha de destinar fons a la llei de dependència? Quina lògica té això? Estic d'acord que cal tornar els diners a la gent que els ha deixat, però hem de prioritzar pagar els interessos a aquesta gent que ja té diners o ajudar el qui no té res? Aquesta gent pot esperar. On posem la prioritat? Què és primer: les persones o els bancs? La inèrcia que portem impedeix que es prenguin decisions i que les posposem.

Quan sortim al carrer, volem que l'endemà canviïn les coses... i això és complicat... fa uns anys es va sortir al carrer per evitar la guerra de l'Iraq i

no es va aconseguir. Però estem segurs que el fet que no s'hagi atacat Síria no té alguna cosa a veure amb les manifestacions d'aquell moment? Els temps de solució de conflictes de vegades són més llargs del que ens agradaria.

El 15-M no ha servit per res? La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca és filla del 15-M i està aconseguint coses per a molta gent. Sortir al carrer, organitzar-se, implicar-se... sí que serveix per a alguna cosa... la pressió social no funciona automàticament, això és evident, però no descartem el seu potencial. De vegades tenim una actitud social una mica adolescent...

Som a temps de revertir la situació? On és la línia vermella?

Amb la informació que tenim som a temps de revertir la situació. I nosaltres hi continuarem insistint. Però també cal dir que fa temps que hem travessat la línia vermella, des del moment en què cada segon mor alguna persona de fam al món. Ja hem passat totes les línies vermelles que es podien passar, però no en som conscients. No cal esperar més desastres per començar a canviar les coses. Hem de reaccionar ja!, des dels primers gestos. Hem d'ajudar el qui no té ni el mínim, però si no es prenen mesures perquè surti d'aquesta situació, d'aquí a un temps ens cansarem d'ajudar-lo. Cal ajudar per combatre la pobresa avui i cal ajudar aquelles entitats i iniciatives que treballen per solucionar aquesta situació.

Quina repercussió ha tingut l'informe La trampa de l'austeritat?

L'informe ha sortit a tot arreu; tothom ha dit que és una barbaritat, però ningú no ens ho ha discutit. No he trobat, tampoc, ningú que em preguntés com començar a aplicar-lo. Ni des del punt de vista polític o econòmic ens ho han discutit, però tampoc ningú no ha fet un pas per dur-lo a terme. Potser és que encara s'està digerint...

Enllestides les actuacions del programa «Romànic Obert» a Girona

Els treballs en el patrimoni artístic eclesial superen els 2,4 milions d'euros

Víctor Gay
Girona

Han culminat els treballs de restauració del monestir de Sant Joan les Fonts, que suposa la darrera de les dotze actuacions incloses en el programa «Romànic Obert» pel que fa al patrimoni de l'Església diocesana gironina. Aquesta línia d'actuació, iniciada per l'Obra Social "la Caixa" i el Departament de Cultura per a la conservació del patrimoni arquitectònic i artístic català, es va posar en marxa arran del conveni establert el gener del 2009.

En el seu conjunt, el programa ha permès 78 actuacions, amb un pressupost total de 18.275.000 euros. D'aquestes actuacions una dotzena corresponen a la diòcesi de Girona i s'han pressupostat amb 2.473.000 euros.

El detall de les intervencions en el patrimoni arquitectònic i artístic de la diòcesi de Girona és el següent: al Ripollès, restauració a Sant Cristòfol de Beget (211.000 euros); a l'Alt Empordà, rehabilitacions de les esglésies de Santa Maria de Lladó (150.000 euros) i Sant Miquel de Fluvià (100.000 euros); quatre actuacions al Baix Empordà: les esglésies de Santa Coloma de Fitor (215.000 euros) i Sant Esteve de Maranyà (245.000 euros), el monestir de Sant Feliu de Guíxols (150.000 euros) i el de Sant Miquel de Cruïlles —en conveni amb la Generalitat per un període de temps— (400.000 euros); dues actuacions a la comarca de la Garrotxa: el Sant Sepulcre de Palera i el monestir de Sant Joan les Fonts, amb una inversió de 150.000 euros per cada restauració. Finalment a la comarca del Gironès hi ha hagut tres intervencions: el monestir de Sant Daniel de Girona

L'església de Santa Coloma de Fitor (Baix Empordà), després de la restauració.

i Sant Pere de Galligans (edifici propietat del bisbat, però en cessió d'ús com a museu). També cal destacar la restauració del *Tapís de la Creació* (152.000 euros).

Un altre edifici religiós que ha

estat inclòs en les restauracions dins del territori diocesà és el monestir de Sant Quirze de Colera (250.000 euros), però en aquest cas no és propietat del bisbat, malgrat que puntualment acull algunes celebracions.

Millores en els temples

El pressupost del programa «Romànic Obert» a la demarcació civil de Girona, que no coincideix amb l'eclésiàstica, era de 4,7 milions d'euros. Per tant, més de la meitat s'han destinat a edificis i elements artístics que corresponen a l'Església diocesana.

Cal dir que les accions dutes a terme en comarques que no corresponen a la diòcesi de Girona, concretament a les comarques del Ripollès i la Cerdanya, corresponen totes a edificis religiosos.

Les intervencions a càrrec del programa no inclouen en cap cas les que fan referència directament al culte. Es tracta de restauracions de façanes, cobertes, estructures, murs, claustres, etc.

En moltes d'aquestes intervencions les parròquies han aprofitat per intervenir, al seu càrrec, en millores i restauracions que faciliten la participació dels fidels. Especialment importants són les que s'han desenvolupat als monestirs de Sant Feliu de Guíxols i Sant Joan les Fonts.

Així mateix, en determinades actuacions s'ha modificat el programa inicial per completar-ho amb certes millores. Cal esmentar en aquest sentit el que ha suposat la nova instal·lació del *Tapís de la Creació* al Museu de la Catedral.

Totes aquestes actuacions de millora i restauracions han estat possibles per la participació d'un seguit de tècnics i especialistes. En el cas de l'esmentada restauració del *Tapís de la Creació*, es va portar a terme en el centre especialitzat en béns mobles que la Generalitat té a Valldoreix, donada la complexitat del treball en una peça tèxtil brodada fa gairebé mil anys.

Gent de casa

Francesc Sagrera i Riera, un pedagog excepcional

La vida de l'escolapi Francesc Sagrera i Riera és impressionant. Fou un home, un religiós, ple de bondats i virtuts, que tingué una vida curta però intensa. Va estimar el proïsme. Va assolir en vida una devoció que encara perdura entre els qui el coneixen i en les generacions següents durant molt de temps.

Nascut el 8 de febrer del 1901 a Breda, va estudiar als Germans de La Salle i freqüentà l'Oratori de Sant Felip Neri. Va ingressar al Seminari diocesà de Barcelona, on, ben avançats els estudis, va demanar l'ingrés a l'Escola Pia el 1924. Fou ordenat prevere el 1926. Va passar un any als escolapis a Barcelona, però el clima humit de la ciutat no li esqueia. La

seva salut, prou feble i delicada, se'n ressentia, de manera que els metges li recomanaren un clima més sa i sec. El 1927 va ser destinat a Moià, localitat de la qual no se'n mouria fins a la seva mort.

A Moià encaixà a la perfecció: impartia classes de comerç, feia apostolat de joventut, col·laborava amb la naixent Federació de Joves Cristians de Catalunya, seguint els nous models pedagògics i atenent les noves pautes de la doctrina social de l'Església. Tot i les seves contínues dificultats de salut, ensenyava a l'aire lliure i aplicava un codi de normes escrites per prendre decisions democràtiques entre els alumnes; un model per a tota una generació de

nois. En les tràgiques jornades de juliol del 1936, el P. Sagrera va tenir la mala fortuna de sortir el darrer del convent, atès que es retardà per protegir el Santíssim. Apressat pel grup d'assaltants, el volien afusellar al mateix claustre, però un incident i l'arribada de gent retardà l'execució. Van decidir que pugés al camió i matar-lo al primer revolt, però, fos perquè algú de l'escamot el coneixia o perquè el van veure tan malalt i inofensiu, el van deixar anar sense més.

Va passar la guerra en una masia, vestit de mosso de pagès, donant classes i fent de capellà als qui li ho demanaven, fins que al 1939, amb pitjor salut encara, retornà a la

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

comunitat restablerta. El cru hivern del 1940 li fou fatal. Va morir el 22 de febrer; el seu cadàver fou vetllat tothora pels seus antics alumnes. Moià es paralizà en el moment de l'enterrament. La gent que treballava a les fàbriques i als tallers demanà festa per acudir-hi i els comerços abaixaren la persiana. Avui la Fundació Francesc Sagrera en té memòria i Breda i Moià el recorden. El bisbat de Vic promou la seva beatificació: va ser proclamat servent de Déu el 1999. Les seves despulles van ser traslladades el 2009 del cementiri a la parròquia de Moià.

La pel·lícula «Una Canción», ja en DVD

Va obtenir el guardó a la Millor Direcció en el III Festival Internacional de Cinema Catòlic

Samuel Gutiérrez

«Una mirada diferent, reflexiva i alhora orant, sobre el món del treball, la justícia, la fe...» Aquesta mirada personalíssima de la directora de Jerez Inmaculada Hoces és un dels atractius principals del seu primer llargmetratge, *Una Canción*, que després de l'estrena en cinema el 2012 ara surt a la venda en DVD. La pel·lícula, que compta amb mitjans senzills i una posada en escena sòbria, tracta sense ambigüitats sobre la honestedat, el compromís i la confiança en Déu. Aquests són els valors que encarna sobretot la protagonista, María, una dona madura, advocada, interpretada per la mateixa Inmaculada Hoces, que també és la guionista i la productora del film. «El compromís d'assumir tantes funcions importants en la pel·lícula —explicava la directora andalusa en una entrevista a *Catalunya Cristiana*— és perquè m'estimo aquesta professió.» Amb *Una Canción*, Inmaculada Hoces reivindica un tipus de cinema d'autor les històries del qual deixen posat en l'ànima de l'espectador. «Miro d'explicar històries que beneixin —afegeix— i que alguna cosa tan complexa com és fer cinema ens beneficiï a tots.»

El primer llargmetratge de la productora Las Cosas Nuevas va obtenir el Premi Peix de Plata a la Millor Direcció en el III Festival Internacional de Cinema Catòlic Mirabile Dictu, on havia estat nominada, a més, com a Millor Pel·lícula. *Una Canción* va obrir la Mostra de cinema Espanyol a Viena, organitzada per l'Institut Cervantes, i va participar en la II Mostra de Cinema que Inspira «De Madrid fins al Cel».

També ha tingut nominacions al Festival de Cinema de Bogotà i al John Paul II International Film Festival de Miami.

Cinema espiritual

Amb més de vint-i-cinc anys d'experiència en el món de la televisió i del cinema, Inmaculada Hoces s'ha estrenat com a directora en un llargmetratge amb la història d'una dona, María, que es queda a l'atur per la seva honestedat. «El que he volgut transmetre —afirmava Hoces a *Catalunya Cristiana*— és aquí: el preu que es paga a la nostra societat quan es compleixen les lleis de Déu i com la nostra protagonista no perd l'esperança malgrat la dificultat.» Mentre cerca feina, la protagonista apunta les coses importants en un quadernet. En aquell itinerari coneix dos homes, Manuel, un músic que sobreviu com pot, amb el qual comparteix els seus escrits; i Santiago, un directiu d'una discogràfica, molt compromès amb la necessitat de protegir els autors davant del desastre de les descàrregues il·legals a internet. Tots dos influeixen i es veu abocada a assumir reptes nous on, un cop més, haurà de posar a prova la seva integritat. «María té molt de mi —confessa la directora i actriu protagonista—. Com ella, jo sóc cristiana i crec en la Paraula de Déu i miro de tenir-la com a guia en tot moment. No he exercit l'advocacia però l'he estudiada i sé de què parlo. No hauria pogut escriure aquesta història si no cregués en el que explico.»

Més informació sobre *Una Canción* i llocs on es pot adquirir el DVD a la web de la pel·lícula: www.unacancion.es.

El professor Xavier Baró aprofundeix en la figura de santa Magdalena Sofia Barat

Redacció / Barcelona

El Dr. Xavier Baró, vicedegà de la Facultat d'Humanitats de la Universitat Internacional de Catalunya, ha publicat el llibre *Magdalena Sofia Barat: una santa para nuestro tiempo*, de l'editorial Kit-Book.

El llibre té un objectiu molt clar: divulgar i donar a conèixer els fets més notables de la vida de Magdalena Sofia Barat (1779-1865), així com el seu pensament i espiritualitat. Baró mira d'aproximar al lector la figura de la santa francesa, la creació i la consolidació de la Societat del Sagrat Cor, i a personatges com santa Filipina Duchesne, missionera als Estats Units d'Amèrica, o Ana du Rousier, que va dur el Sagrat Cor a Amèrica Llatina (Panamà, Xile i Argentina). El professor de la UIC creu que la vida de santa Magdalena Sofia Barat «és una vida digna de ser recordada i coneguda».

Al llarg de l'obra, l'autor contextualitza els esdeveniments amb fragments textuais dels seus protagonistes, perquè el lector pugui

apropar-se amb més certesa als fets. Així mateix, queda reflectit el caràcter missioner de l'orde, i es presta atenció especial a les descripcions dels indígenes amb els quals Filipina Duchesne i les seves companyes van entrar en contacte.

LES LLÀGRIMES DEL CARDENAL

Una biografia del cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer, metropolità de Tarragona i primat de les Espanyes.

Recopilada per Francesc A. Picas.
 236 pàgines, 22 fotografies.

El cardenal Vidal i Barraquer fou arquebisbe de Tarragona del 1919 al 1943. El recordem als setanta anys de la seva mort. Va sofrir sobre les seves espatlles la desfeta de l'Església a Catalunya, amb l'assassinat de centenars de sacerdots i religiosos, la destrucció de temples, imatges i altars i la persecució de les organitzacions catòliques i de les famílies cristianes.

Un calvari provocat per la revolució anarcomarxista implantada a Catalunya el juliol del 1936. Amb dificultats greus es va exiliar a Itàlia després de sofrir empresonament i amenaces abominables. El seu bisbe auxiliar, Dr. Manuel Borràs, després d'empresonat fou assassinat sense judici, de forma vil, al Coll de Lilla, a prop de Valls i les despulles cremades. El dia 13 d'octubre serà beatificat a Tarragona, com a màrtir del Crist.

Trobareu el llibre a Llibreria Balmes, Duran i Bas, 11 - 08003 Barcelona. Telèfon 933 179 443.

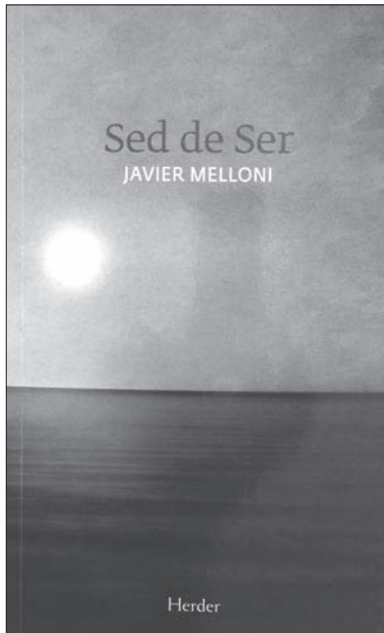
Dipòsit i distribució de llibres: Nordest Llibres, c/ Alemanya, 19 - 17600 Figueres. Telèfon 972 672 354 - nordest@tsai.es

Obsequi gratuït als lectors de *Catalunya Cristiana*.
 Breu biografia del cardenal i del seu bisbe auxiliar.
 Podeu demanar-la a PIVESA, apartat 21 - 17700 La Jonquera.
 La rebreu per correu.

Més informació sobre la pel·lícula
 a www.unacancion.es

JAVIER MELLONI**Sed de Ser**

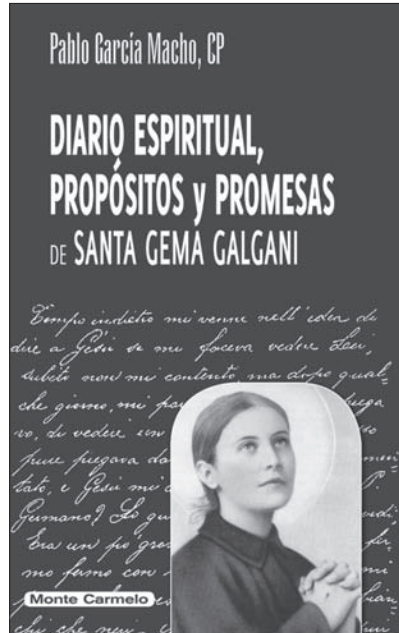
Herder Editorial, 2013, 152 pàg.

Xavier Melloni, teòleg i antropòleg especialitzat en mística comparada i diàleg intercultural i interreligiós, ofereix al lector aquesta obra en la qual l'impuls i la inspiració de la seva set recorren els diversos àmbits de la recerca i les trobades. Melloni comparteix alguns dels glops que li han sadollat la set i que potser poden sadollar també la set d'altres persones en descobrir que estem immersos en l'Ésser.

PABLO GARCÍA MACHO**Diario espiritual, propósitos y promesas de santa Gema Galgani**

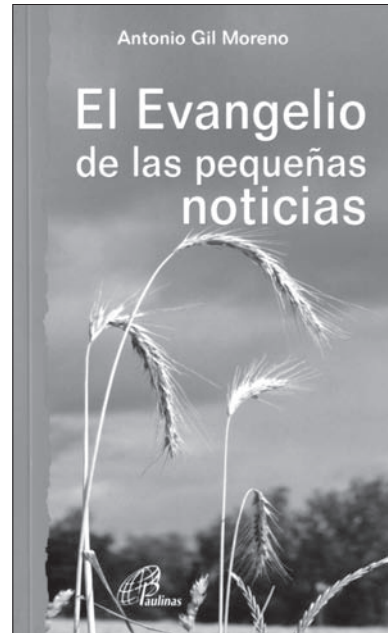
Editorial Monte Carmelo, 2013, 200 pàg.

La lectura d'aquest llibre té com a objectiu fonamental que el lector consideri santa Gemma Galgani (1878-1903) model amb el qual Déu ha volgut enriquir la seva Església. Segons el sacerdot passionista Pablo García Macho, el més destacat de santa Gemma no són «els fenòmens extraordinaris i sobrenaturals» que va viure, «sinó la seva santedat o, el que és el mateix, les seves moltes i grans virtuts».

ANTONIO GIL MORENO**El Evangelio de las pequeñas noticias**

Editorial Paulinas, 2013, 158 pàg.

Hi ha petits esdeveniments que la vida ens ofereix que fan resplendir la presència de Déu a través de vivències i testimonis, d'anècdotes i experiències que ens transmeten amb senzillesa diverses persones, però que contenen lliçons boniques i missatges plens de vida. Aquestes «petites històries» han estat recollides en aquest volum pel sacerdot Antonio Gil Moreno, rector de Sant Llorenç, a Còrdova.

VARIOS AUTORES**Concili Vaticà II, una crida de futur** Centre de Pastoral Litúrgica, 2013, 116 pàg.

L'Església, sota la batuta de l'Esperit Sant i amb el bon mestratge de Joan XXIII i, després de Pau VI, va marcar unes línies d'actuació que val la pena recordar en el cinquantenari de l'inici conciliar, com a llum que ens continua guiant en aquests temps tan destarotats. Nou autors ens ajuden a recordar el Concili Vaticà II i el seu significat, des de diverses perspectives, per poder continuar bevent-ne la riquesa.

RAFAEL ARGULLOL**Maldita perfecció**

Editorial Acanalado, 2013, 240 pàg.

Aquest nou llibre de l'escriptor Rafael Argullol és un assaig al voltant del sacrifici i la celebració de la bellesa. Preocupat per les relacions entre l'home i la indagació artística en qualsevol de les seves disciplines com a via cap al coneixement, ens proposa aquesta vegada un viatge en el qual ens trobarem, entre altres personatges, Honoré de Balzac, Dante, Thomas Mann, Víctor Hugo, Shakespeare, Dürer, Picasso o Nietzsche.

LLEONARD DEL RIO i CAMPMAJÓ**Estimada Coni. 100 poemes d'amor**

Pagès Editors, 2013, 246 pàg.

L'escriptor i periodista Leonard del Rio és l'autor d'aquest poemari dedicat a l'amor. «L'amor ho és tot, i el podem contemplar amb majúscula o amb minúscula», escriu al pròleg. I afegeix: «El poeta creu —vol creure— que l'amor per ser veritable ha de ser net, sincer i lliure, sense entrebancs.» Casat el 7 de juliol del 1969 amb Coni Torrents, l'autor li dedica aquests poemes.

JOSEP-MÀRIA PUIGJANER**Proses per la llibertat de la nació**

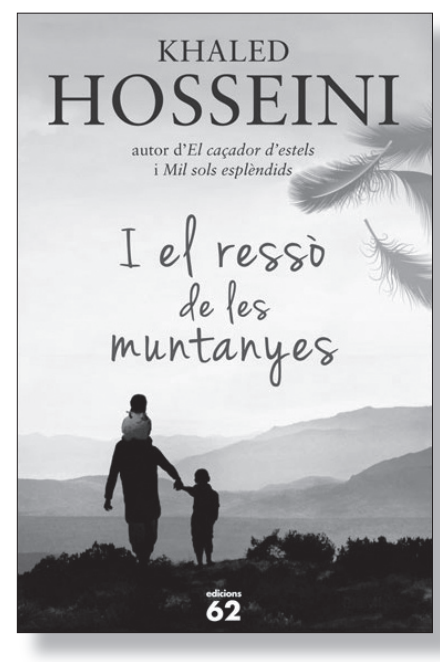
Editorial Gregal, 2013, 276 pàg.

Al llarg d'aquestes pàgines, el periodista i escriptor Josep-Maria Puigjaner reflexiona sobre tot el que està vivint en els darrers mesos Catalunya. Són una sèrie de pensaments i anotacions escrites per una persona que coneix molt bé el seu país i que vol fer participar el lector de l'anàlisi intel·ligent que fa a terme dels nostres clàssics pel que fa a l'ambició política actual catalana.

KHALED HOSSEINI**I el ressò de les muntanyes**

Edicions 62, 2013, 416 pàg.

La decisió d'una humil família pagesa d'Afganistan de donar una filla en adopció a un matrimoni amb diners és el fonament sobre el qual l'escriptor Khaled Hosseini ha teixit aquest tapís formidable en el qual s'entrellacen els destins de diverses generacions i s'exploren les formes infinites en què l'amor, el valor, la traïció i el sacrifici desenvolupen un paper cabdal en la vida de les persones.

Crítica literària

Testimoni i aventura dels primers

Joan Manel Gutiérrez Delgado
Llicenciat en Filosofia i Dret

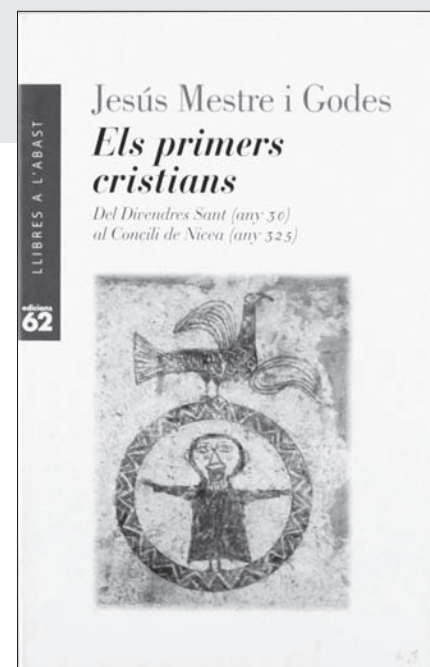
Aquest historiador i assagista de casa nostra ens presenta en aquest llibre el recorregut de l'aventura cristiana des dels primers cristians fins als Pares de l'Església. Ens descriu l'experiència d'uns homes i unes dones en una etapa convulsa de la història. Des de la consternació del Divendres Sant i la recuperació prometedora de l'esperit de Jesús de Natzaret, fins a la consolidació arreu de l'arc mediterrani d'una nova manera d'entendre la vida: el cristianisme.

Mestre i Godes (Barcelona, 1925), historiador i assagista, qui ja va publicar anteriorment i amb èxit sobre els càtars i els templers, ens narra la vida exemplar dels primers cristians, màrtirs, fidels a la nova Llei de l'Amor, compromesos amb la societat que els envoltava... tres segles de martiri i lluita diària fins al moment en què Constantí el Gran va donar suport a les esglésies esteses arreu de l'Imperi Romà. La lectura amena d'aquest llibre ens farà reflexionar sobre la vivència actual del nostre cristianisme, si és que es diferencia gaire dels «primers». Ens presenta el dia a dia de la vida eclesial, tot el treball de Pau de Tars, de Pere, de Jaume, dels primers Pares de l'Església com Climent

JESÚS MESTRE I GODES
Els primers cristians
Edicions 62, 1997, 401 pàg.

d'Alexandria, Tertul·lià, Orígenes o Cebrià de Cartago... L'autor, en la seva narració, segueix fidelment les fonts de l'aventura cristiana. Els escrits que ens donen pas al coneixement de tot el que té relació amb la vida i l'entorn dels tres segles primers de vida cristiana: el Nou Testament i altres escrits primigenis com «Primera carta» de Climent de Roma, un escrit molt interessant, produït a la capital de l'Imperi Romà i dirigida a la comunitat de Corint. També cal ressenyar la *Didakhé*, on ens il·lustra alguns sagraments, el baptisme i l'eucaristia, tal com eren entesos en el segle I. Ens hi trobem un altre escrit realment important com el famós «Discurs a Diognet» o les cartes dels bisbes romans del segle II i primera meitat del segle III: Soter, Calixt, Poncia. Però, sobretot, ens interessa destacar la «Tradició apostòlica», escrita a Roma, a l'entorn de l'any 220 per Hipòlit, prevere romà d'origen egipci. El seu llibre esdevé fonamental

per entendre els mecanismes d'ordenació de bisbes, sacerdots, diaques... així com la mateixa vida dels cristians de l'època. En la recerca de l'apassionant veritat històrica del cristianisme dels primers segles, segons l'autor, hem de centrar-nos també en els historiadors no cristians: Flavi Josep. Nascut a Jerusalem, l'any 38, era membre d'una família jueva il·lustre. Fou comandant, a Galilea, de les forces que l'any 66 s'enfronten a Roma. També, és clar, els escrits de Corneli Tàcit (neix l'any 54 DC), que va ser pretor i després cònsol, qui ens dóna algunes pistes sobre els primers cristians. O Plini el Jove, legat imperial, que s'interessa pel tracte que calia donar als «cristians». En resum, un bon llibre per a aquesta tardor, dins la realitat històrica on l'autor ens dóna les claus de la veracitat històrica del cristianisme i ens farà reflexionar sobre si hem de canviar alguna cosa de la nostra vida.

Crítica teatral

Una trama amb trencaclosques intern

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.com

TOTES LES PARELLES HO FAN..., d'Ivan Campillo.
DIRECTOR: Ivan Campillo.
INTÈRPRETS: Silvia Forns, Ramon Godino, Laura Sancho, Raül Tortosa.
MÚSIC: Joanjo Rubio.
Teatre Gaudí Barcelona, Barcelona.
Fins al 27 d'octubre.

Totes les parelles ho fan... torna a *Sitcom*, la que va ser una comèdia d'Ivan Campillo que la companyia Apunta Teatre va estrenar al Versus Teatre el 2009 i que ara ha revisat, però que es manté fidel a l'esperit inicial: fer teatre inspirat en les comèdies d'embolics televisives.

Si la primera versió de l'obra —ampliada ara de títol i homenatjada amb una cançó original que interpreta en directe el mateix músic Joanjo Rubio, amb dues fugaces aparicions seves que fan de pròleg i epíleg del muntatge—, comptava amb la direcció de Robert Torres, aquesta nova posada en escena ha canviat el repartiment de quatre intèrprets protagonistes —i algun personatge sorpresa més que no desvelarem— i ha passat la direcció al mateix autor, que en aquesta ocasió no forma

Una imatge promocional de l'espectacle amb els quatre intèrprets de l'obra.

part del repartiment.

Sí que es recuperen els mateixos intèrprets de l'exitosa comèdia de la temporada passada, *Tu digues que l'estimes*, estrenada també al TGB, cosa que, per als seguidors de la *troupe* li dóna un aire d'una certa continuïtat.

El director Ivan Campillo ha fet que els seus personatges accelerin el ritme i exagerin en algunes escenes l'historiisme, seguint amb la línia que l'acosta a les autèntiques *sitcom* de factura

internacional.

La nova versió, que guanya amplitud amb el quadrilàter aprofitat al màxim del TGB, explota la trama, que pot continuar semblant aparentment simple, però que es veu de seguida que no ho és tant. Si la desmuntéssim com un trencaclosques, trobaríem que, a dins, amaga diverses trames barrejades: conflictes sentimentals, *thriller* humorístic, psicologia femenina, psicologia masculina, oposició entre calma

oriental i neguit occidental... Un recull d'opcions que, cadascuna per si sola, podria configurar una trama nova.

A *Totes les parelles ho fan...*, recordem que quatre personatges es troben immersos en un grapat d'embolics que es creen i es desfan sols sense perdre en cap moment el ritme que requereix un guió d'aquesta mena. Vol ser també una obra amb final més o menys endolcit. És aquest també un recurs propi de la comèdia. Dues parelles, al final, s'han de trobar per força, ni que sigui en un ascensor —artlúgic escenogràfic que es continua resolent amb un toc de surrealisme en un moviment a banda i banda de l'escenari per aparentar la pujada i la baixada de la caixa—, però la trobada és també un recomençar de nou amb els papers canviats.

La ferotgia del personatge de la Maria troba el seu pol oposat en la filosofia oriental del personatge de l'Àngel —el que provoca més l'humor de la colla per la ironia amb què retrata el gremi—, i la frustració professional i sentimental de l'Eva —una actriu en la ficció que per fi aconsegueix triomfar en un càsting— troba en l'Ivan un caràcter renovat. Amb molta probabilitat, l'obra repetirà l'èxit de *Tu digues que l'estimes* i, malgrat que ja es representa des de mitjan agost, no seria estrany que, com aquella, fes al TGB una llarga temporada amb reposicions.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Què cal dir de l'augment del nivell del mar?

El que avui us vull explicar és gairebé una continuació del que us vaig dir el 15 de setembre en aquesta mateixa pàgina de «Ciència». Si l'oceà Àrtic es desglança més de pressa del que hom creia vol dir que també el nivell dels oceans creixerà més ràpid del que hom podia esperar. I, efectivament, és el que els científics ens diuen, tenint en compte, a més, altres factors que contribueixen a aquest efecte, entre els quals, és clar, l'escalfament global. S'ha comprovat que augmenta el nivell de l'aigua del mar?

I tant que sí! Si s'analitzen els testimonis que ens donen els sediments podem afirmar que des del començament de l'era cristiana fins al segle XIX el nivell marí es mantingué pràcticament sense variacions, però és cap a finals de dit segle que els mareògrafs comencen a notar un ritme d'augment que arriba a d'un terç de centímetre cada any i que va accelerant-se. Això ens diu que cap al 2100 podria arribar a 0,58 metres, segons l'informe que fa sis anys elaboraren els del Grup Internacional sobre el Canvi Climàtic, però ara es diu que la pujada assoliria més d'un metre, perquè cal afegir que les grans formacions gelades (Groenlàndia i Antàrtida) es poden anar

fonent a causa de l'augment tèrmic.

L'augment de nivell de l'aigua dels oceans, fins ara observat, es deu en una tercera part a l'escalfament del planeta, ja que l'aigua augmenta de volum en escalfar-se, i en dues terceres parts a la que prové de la fusió del gel de les zones glaçades. Com sabem, moltes glaceres de muntanya (com la de l'Aneto) han quedat reduïdes a la mínima expressió o s'han fos del tot i el fantasma de les grans extensions polars que

es desglacen es veu amb una gran preocupació.

Vivim en un planeta profundament alterat per l'escalfament que l'home hi provoca i que no s'atura. I si els mars van augmentant de volum, inundacions com la que a l'octubre de l'any passat provocà l'huracà *Sandy* a la costa nord-est dels Estats Units seran cada vegada més freqüents. Però el simple augment de nivell ja va produint cada vegada més perjudicis. Si es mira com quedaran les poblacions que són a zones de la costa en el cas que arribi a un metre aquest augment ens trobarem amb resultats espantosos. Per donar només un exemple: a Manila es calcula que uns 625.000 habitants viuen en zones inundables.

És una pena dir que la generació actual ha condemnat de forma irreversible les generacions que vindran a viure en un món cada vegada més càlid i amb uns mars que avancen cap a terra. Els gasos provinents de la combustió dels combustibles fòssils ha deixat l'atmosfera tan carregada d'anhidrid carbònic que, encara que ara paréssim de cremar-ne, el que hi ha en suspensió seguirà escalfant la Terra durant segles... Oi que tot això fa pensar molt?

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual

32. L'estudi del genoma humà

Ja en vam parlar al capítol 22, però creiem que cal explicar una mica més la història de com es va portar a cap. Va ser un llarg camí el que portà als coneixements actuals. Els nostres lectors ens agrairan que en donem una visió més completa. No va ser fàcil aconseguir tots els objectius proposats. Era una de les qüestions fonamentals plantejades per la genètica de finals del segle XX i gràcies a la cooperació internacional es pogué dur a bon terme la seva resolució. No s'ha aconseguit del tot encara, però sí en la seva més gran part: ja s'ha fet la seqüenciació de tot el genoma i s'han trobat maneres per anar identificant els gens.

El «Projecte Genoma Humà»

S'anomena *genòmica* la part de la Genètica que estudia els genomes dels éssers vius, és a dir, el conjunt dels gens que tenen en el seu ADN i com estan organitzats amb la informació que donen. Ho fa a tres nivells: estructural, funcional i comparat, o sigui, esbrinant la seva seqüenciació (l'ordre de les bases A, T, C i G en l'ADN), després indagant quins són els gens que funcionen i, finalment, examinant com ha pogut fer-se l'evolució dels vivents comparant genomes.

L'interès per conèixer el genoma de les distintes espècies de vivents es desvetllà a l'últim quart del segle XX quan es veié que podia fer-se la seqüenciació de l'ADN. Portar a cap l'estudi del genoma humà començà a tractar-se com a possible el 1984 en una reunió a Alta (Califòrnia) de biòlegs investigadors, i el 1986 es féu la primera proposta detallada d'un «Projecte Genoma Humà», com a important per a l'estudi del càncer. I

ben aviat la cosa es va poder posar en marxa als Estats Units. El projecte va ser aprovat per l'Acadèmia de Ciències, per l'Institut Nacional de la Salut i pel govern; i finalment el seu Parlament el 1988 donava el vistiplau al projecte. James Watson el 1990 podia dir: «L'orgull nacional nord-americà està en joc: així com el 1962 el president Kennedy prengué la decisió d'enviar un home a la Lluna, ara la nació s'ha compromès en un altre objectiu altament visible i important. Encara que el preu global de la seqüenciació total de l'ADN humà (era d'uns 3.000 milions de dòlars) serà inferior en un ordre de magnitud al d'enviar un home a la Lluna, les repercussions seran molt més grans». A aquesta posada en marxa des de 1990 a Amèrica van seguir la Gran Bretanya, França, Alemanya, el Japó i la Xina i s'establí l'organització internacional HUGO (Human Genome Organization). En un 65% la realització ha estat americana però no es pot menystenir la tasca d'aquests altres països.

Es van seguir dues estratègies diferents: una va ser la de seqüenciar el genoma complet i l'altra la de trobar l'ordre dels gens que siguin actius expressats en les cèl·lules diferenciades. Van haver d'aïllar l'ADN de cèl·lules en cultiu, fragmentar-lo en mides adequades, després clonar-ne els fragments, fer-ne «llibreries genòmiques» (així les anomenaren), recercar els fragments contigus i seqüenciar cada fragment.

Culminació del projecte

A finals del 1999 la revista *Nature* ja podia publicar la seqüenciació completa del cromosoma 22. És el més petit

del nostre genoma i conté 33 milions de bases, que componen uns 3.000 gens. El 8 de maig del 2000 publicava la mateixa revista la del cromosoma 21, tan important per a l'estudi del mongolisme (síndrome de Down). I a l'abril del 2003 Francis Collins podia anunciar que s'havia completat la seqüenciació del genoma humà. Al número d'octubre de 2003 la *Nature* explicava com s'havia anat fent allò que el «Projecte Genoma Humà» s'havia proposat en els primers passos. Aquell esforç de tretze anys es veia coronat pels resultats esplèndids d'haver aconseguit no tan sols la seqüenciació, sinó també una suficient qualitat i precisió per emprendre l'anàlisi del nombre de gens, les seves funcions, les duplicacions de regions implicades en malalties i, fins i tot, com s'havien produït al llarg de l'evolució. S'havia vist també que el nombre de gens, que en un principi se suposava d'uns 100.000, i que cap a l'any 2000 ja es veïa que calia rebaxar-lo a 30.000-35.000, ara es veia que calia posar-lo entre 20.000 i 25.000.

Però la cosa no s'acabava aquí. S'havia de trobar quina part del genoma és funcional. No totes les bases que el formen són constitutives de gens. Cal trobar el nombre exacte de gens i quines funcions exerceixen. S'ha vist que a part dels gens funcionals el nostre genoma té moltíssims gens degenerats que s'han anomenat «pseudogens» que hi resten com a relictos d'una funció perduda; potser van ser actius en el passat però ara ja no es veuen vitals per a la nostra existència, si bé la seva presència no molesta ni altera res. Al llarg del genoma a més s'hi observen també seqüències repetitives no codificants (que no cons-

titueixen cap gen), que es classifiquen com a elements mòbils, que s'hi deuen haver acumulat al llarg de l'evolució, encara que no hi ha unanimitat entre els genetistes sobre el seu significat evolutiu, però la realitat és que aquestes seqüències repetitives sumades als anomenats pseudogens arriben fins a constituir un 98% del total del nostre genoma, perquè els gens autèntics només són l'1,5-2% del total. Seran, doncs, només «ADN escombraria», com algú els havia anomenat?

Això que acabem de descriure era la postura dels biòlegs en l'any 2003, com a culminació del projecte «Genoma Humà». I aleshores es va decidir tirar endavant un nou projecte, que s'anomenà ENCODE, o sigui *Encyclopedia Of DNA Elements* (enciclopèdia dels elements de l'ADN), que hauria d'investigar tant el significat d'aquell 1,5-2% del total que és la regió que conté els gens operatius (anomenats *exons*) com el de tota la resta. Es comprometeren a fer aquesta tasca 442 científics (dels quals 22 espanyols, un d'ells el nostre Roderic Guigó) de 32 laboratoris de 6 estats.

Els primers resultats d'aquesta macroinvestigació, pel que fa als gens *exons*, es van publicar el 2007: s'havien identificat 383 gens amb fenotip conegut i especificat 11.746 amb la identificació de la seva seqüència, els quals, sumats als 37 del mitocondri coneguts i a d'altres deduïts per suposicions fonamentals, s'arribava a un total de 18.053. De mica en mica s'arribarà al coneixement dels pocs més de 20.000 que constitueixen el nostre conjunt funcional. I de la resta del genoma què? Es publicaran els primers resultats el 5 de setembre de 2012. En parlarem al pròxim capítol.

Des del carrer

DORLETA ALBERDI, DELEGADA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL DE BILBAO

«L'aire fresc del nou Papa ens anima a la comunicació en l'era digital»

Samuel Gutiérrez

La Universitat Ramon Llull continua apostant de valent per la comunicació religiosa a internet. Aquest curs des de Blanquerna està previst impartir la segona edició del postgrau en Comunicació Institucional i Religió en l'era digital. El curs s'inicia a mitjans d'octubre, i les inscripcions encara estan obertes: www.blanquerna.url.edu. Dorleta Alberdi (Arratzu, 1967), delegada de MCS de Bilbao i alumna de la primera edició del postgrau, ens explica les virtuts d'una formació que avui és única a Europa.

Des de Bilbao a Barcelona per assistir al postgrau de Blanquerna en Comunicació Institucional i Religió en l'era digital. Ha valgut la pena?

Certament, malgrat les gairebé vuit hores de tren que separen Bilbao i Barcelona, ha valgut la pena. El curs ha estat una oportunitat magnífica per conèixer, de primera mà, la gran tasca que fa la Universitat Ramon Llull en el camp de la comunicació en general i de la religió, en particular. Compartir experiències, dubtes i reptes davant les noves expectatives que obren les noves tecnologies en el nostre àmbit i cercar respostes conjuntes, m'ha aportat una gran riquesa tant personalment com professionalment. Constatar que la professió periodística ha de reinventar-se davant del nou paradigma i que els professionals de la comunicació religiosa no en som aliens, per la qual cosa hem de reciclar-nos i formar-nos constantment ha estat una altra de les lliçons que he interioritzat. Abans de tot, però, i el que més valoro, és el gran equip humà i professional que conformen els organitzadors del postgrau i la categoria dels professors convidats que ens han entregat el seu coneixement generosament.

Ha suposat cap canvi en la po-

lítica comunicativa del bisbat de Bilbao?

Tot i que ja empràvem les noves tecnologies a la delegació, el postgrau m'ha servit de revulsiu per anar adequant la informació al seu format adient. També he de dir que tenim la gran sort de comptar amb un bisbe que aposta per la comunicació i les noves tecnologies i aquesta actitud ens facilita molt la feina.

¿Ja s'ha produït en l'Església l'aggiornamento tecnològic necessari?

Pel que conec d'altres diòcesis, sembla que la majoria fem un gran esforç per tirar del carro i convèncer el nostre entorn que Jesús, avui, també és a les xarxes socials.

Un dels al·licients del postgrau és el viatge a Roma per conèixer in situ la política comunicativa del Vaticà...

L'experiència del viatge va ser, primer de tot, una bona manera de compartir vivències fora de l'ambient

acadèmic, perquè certament, al llarg del curs, aprofitàvem intensament les hores lectives, però teníem poc temps per a les activitats lúdiques. En aquest sentit, Roma va suposar descobrir la categoria humana del grup. També va ser una delícia que ens obrissin les portes de la Sala Stampa, Ràdio Vaticana i el Pontifici Consell de les Comunicacions Socials, i compartir un temps enriquidor amb el P. Federico Lombardi i Mons. Claudio M. Celli, que van accedir a respondre les nostres qüestions sense cap problema.

És el Vaticà un bon referent per a les diòcesis en l'àmbit comunicatiu?

Té els mateixos vicis i traves amb els quals ens trobem diàriament als nostres despatxos però en una dimensió més gran. No obstant això, després de l'elecció del papa Francesc, l'aire fresc que bufa al Vaticà ens està facilitant el camí als professionals de la comunicació per continuar anunciant bones notícies en l'era digital.

Pensant-ho millor

Natàlia Aldana
Monestir de Sant Benet de Montserrat

Sants en humanitat

Fa uns mesos va tenir lloc a la Sagrada Família la benedicció de l'escultura de sant Benet. Va ser una celebració senzilla que va omplir la cripta del temple barceloní de persones que estimen la vida monàstica i els valors que sant Benet ens transmet. Perquè no hem d'oblidar que aquests valors no només els intentem viure els monjos i les monges, sinó que també molts laics s'han sentit atrets per la saviesa que els nostres pares en la fe ens han transmès. I a prop de l'escultura de sant Benet podíem trobar sant Bernat, sant Bru, sant Francesc... i tants altres sants que han fet de Jesús el centre de les seves vides.

Ara, d'aquí a poc temps, la nostra Església viurà la beatificació a Tarragona de més de 500 màrtirs, gairebé contemporanis nostres. Encara trobem persones que els van conèixer i que van compartir moments de la seva vida amb ells. I ens parlen de cristians de totes edats, condició social, manera de pensar i d'obrar... Perquè la santedat és per a tots. Només cal viure creient fermament en l'amor del Crist, més fort que tota mort i tot dolor.

Però a mi, més que tots aquests sants reconeguts oficialment per l'Església que, certament, ens són un exemple de vida i de virtut, sempre m'ha agradat mirar de descobrir els sants de la vida ordinària. Aquells que no fan soroll, que fan el que han de fer amb convicció i coherència, que estimen, que s'esforcen per crear al seu voltant un ambient més agradable, que són honestos, senzills, que tot ho donen amb alegria i netedat de cor...

I avui vull recordar els veïns d'Angrois, aquell poble prop de Santiago, que enmig de la desolació per la tragèdia, van deixar sorgir la bondat i la generositat que tot cor humà amaga. Més enllà de la seva pròpia commoció i del bloqueig davant la mort que planava entre els vagons del tren sinistrat, es van llençar a lluitar per la vida, aportant des d'una reacció generosa i espontània, una mica d'escalf enmig d'aquella sotragada inimaginable que trencava tantes biografies, tantes il·lusions i projectes. I allà estaven ells, oblidant-se de la seva pròpia integritat, moguts per l'amor i la compassió, aportant una mica d'humanitat a una situació que tots voldríem que mai no es repetís.

Que aquesta sigui la nostra santedat: ser molt humans, capaços de commoure'ns i compadir-nos dels germans. Siguem sants en humanitat.

Rauxa

Esglésies de París (II)

El predomini de la verticalitat en els temples gòtics parisencs té un simbolisme potent: vol assenyalar Déu com a origen i meta de la vida humana. Tanmateix, l'alçada s'imposa en detriment de l'amplada de les naus, que sovint es troben separades per fileres de pilars molt gruixuts que lleven espai i visió als fidels. D'entrada aquesta arquitectura semblaria poc propícia a crear un ambient de comunitat durant les celebracions. Tanmateix, quan s'assisteix a una missa a Notre Dame o a Saint Gervais i Protais un s'adona ràpidament que es

crea un sentit d'Església extraordinàriament fort: els fidels participen de la litúrgia amb una viva consciència d'esperit. Al foraster de les nostres latituds aquest compromís ferm li pot causar la impressió de trobar-se no davant del poble fidel de les nostres parròquies o fins i tot catedrals, sinó enmig d'una veritable elit militant. Llavors un es pregunta si aquest compromís és una reacció a l'esperit laïcista del país o si, per contra, respon al caràcter propi de França, que, tot i les revolucions i el republicanisme, no ha perdut mai el caire aristocràtic.

Eduard Brufau